

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Aneta Praskačová

Jednatel

Diplomová práce

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Jednatel vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 30. září 2018

Aneta Praskačová

Tímto děkuji mému vedoucímu této diplomové práce panu Mgr. Michalu Černému, Ph.D. za jeho čas a odborné vedení nejen při práci na tomto dokumentu, ale i v průběhu celého mého studia.

Obsah

Obsah	4
Seznam užitých zkratk	5
Úvod	6
1 Obecně k jednatele	9
1.1 Základní právní úprava	9
1.2 Základní vymezení funkce jednatele	9
2 Předpoklady pro výkon funkce	11
2.1 Svěprávnost	11
2.2 Bezúhonnost.....	13
2.3 Absence překážky provozování živnosti.....	14
2.4 Absence rozhodnutí o vyloučení.....	14
2.5 Důsledky nezpůsobilosti k výkonu funkce	15
3 Postavení jednatele	16
3.1 Působnost jednatele obecně	16
3.2 Problematika více jednatelů.....	17
3.3 Obchodní vedení	20
3.4 Jednatelské oprávnění	23
3.4.1 Omezení jednatelského oprávnění.....	23
3.4.2 Způsob jednání.....	25
3.4.3 Společné jednání jednatele a prokuristy	26
3.4.4 Podepisování.....	28
4 Povinnosti jednatele	29
4.1 Péče řádného hospodáře.....	29
4.1.1 Nezbytná loajalita	30
4.1.2 Pečlivost a potřebné znalosti	31
4.1.3 Pravidlo podnikatelského úsudku	32
4.2 Další povinnosti jednatele	35
4.2.1 Osobní výkon funkce.....	35
4.2.2 Pravidla pro střet zájmů.....	36
4.2.3 Zákaz konkurence	37
4.2.4 Některé ostatní povinnosti jednatele	38
Závěr	40
Bibliografie	42
Monografie.....	42
Odborné články	43
Judikatura	44
Právní předpisy	44
Shrnutí	45
Summary	45
Seznam klíčových slov	46
Keywords	46

Seznam užitých zkratk

ObchZ	zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
OZ, občanský zákoník	zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
SRO, společnost	společnost s ručením omezeným
VeřRej	zák. č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob
ZMPS	zák. č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém
ZOK	zák. č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)
Živnostenský zákon	zák. č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

Úvod

Jednatele jako téma své diplomové práce jsem si zvolila, protože společnost s ručením omezeným je nejužívanějším typem obchodní korporace v České republice. Není se čemu divit, když se minimální náklady na její založení současné době pohybují do 10 000 Kč¹ a po rekonstrukci soukromého práva může základní kapitál SRO teoreticky činit pouhou jednu korunu². Toto oproti předchozí právní úpravě činí značné snížení prvotních nákladů, neboť za účinnosti ObchZ musel základní kapitál společnosti činit alespoň 200 000 Kč³.

Jednatel jako její statutární (exekutivní) orgán je, troufám si říct, jejím stěžejním orgánem, minimálně co se týče „běžného provozu“ společnosti. Ze zákona jednatelům plynou při výkonu funkce velké svobody a s nimi i velké množství povinností.

Funkce jednatele klade na osobu, která ji vykonává, velké požadavky. K řádnému výkonu funkce jednatel dle mého názoru musí ovládat obchodní stránku věci, musí být schopen orientovat se v právních předpisech a také by měl rozumět personálním záležitostem, to vše alespoň v rozsahu osvojení si základů dané oblasti. Samozřejmě není reálné po jednateli požadovat, aby všechny dané oblasti stoprocentně ovládal, nicméně je racionální po něm požadovat, aby si pro oblasti, které sám není po odborné či časové stránce schopen pro společnost vykonávat osobně, zajistil spolupráci osob v daných oblastech dostatečně odborně kvalifikovaných.

Mým cílem v rámci této práce je zejména podat ucelenější výklad těch znaků, vlastností a povinností, které jsou podle mě u jednatele v praxi nejvýznamnější a také poukázat na problematická ustanovení, resp. jejich problematická či rozporuplná provedení do praxe.

Ve své práci se nebudu ovšem zaměřovat na veškeré aspekty existence jednatele v rámci SRO, raději se chci zaměřit na ty aspekty jednatele, které jsou přímo spojené s jeho osobou, tzn. zejména předpoklady, které jednatel musí splnit, aby funkci byl oprávněn přijmout a vykonávat, jeho postavení v rámci společnosti, tedy hlavně jaká je jeho tzv. působnost a možnosti jednatelského oprávnění, a také na jeho povinnosti ke společnosti a jejím společníkům. Věnovat se budu zejména platné české právní úpravě.

Jako nejpodstatnější zdroje pro svou diplomovou práci budu samozřejmě užívat komentářovou literaturu, jmenovitě pak zejména komentář věnovaný obecné části občanského zákoníku od Petra Lavického, dále pak komentář k zákonu o obchodních korporacích od kolektivu Lasák, Pokorná, Čáp a Doležil a také komentář k ZOK vytvořený pod správou Ivany

¹ MURÁR, Filip. *Kolik stojí založit společnost s ručením omezeným?* [online]. epravo.cz, 24. listopadu 2016 [cit. 28. listopadu 2016]. Dostupné na <<http://www.epravo.cz/top/clanky/kolik-stoji-zalozit-spolecnost-s-rucenim-omezenym-104072.html>>.

² § 141 odst. 1 ZOK

³ § 108 odst. 1 ObchZ

Štenglové. Komentářovou literaturu budu doplňovat vybranými monografiemi, z nichž za nejvýznamnější považuji pojednání o SRO od Tomáše Dvořáka, který ve své publikaci podává opravdu komplexní a vyčerpávající pohled na celou společnost s ručením omezeným, a ne jen na vybrané aspekty, jak tomu často je u jiných monografií. Dále budu také pracovat s množstvím odborných článků zaměřených na vybrané užší aspekty funkce jednatele a vše se budu snažit dotvářet použitím judikatury, a to zejména Nejvyššího soudu ČR.

V první kapitole se zaměřím zejména na právní úpravu, která se na jednatele vztahuje (popř. nevztahuje), tzn. výčet konkrétních ustanovení OZ a ZOK, a dále se také budu stručně věnovat obecnému vymezení funkce jednatele, tj. jaké je jeho postavení v rámci hierarchie společnosti a jaké jsou jeho základní úkoly v rámci výkonu funkce.

V druhé kapitole se pokusím uvést a zhodnotit, jaké předpoklady musí osoba jednatele splňovat tak, aby se výkonu funkce mohl ujmout a také v ní setrvat. Přiblížím nutnost jednatele být plně svéprávný, a jaké jsou z tohoto pravidla výjimky, také nutnost bezúhonnosti osoby jednatele, a k čemu se má vztahovat, dále také přiblížím problematiku nutnosti absence překážky provozování živnosti a absence rozhodnutí o vyloučení jednatele z výkonu funkce.

Ve třetí kapitole se budu zabývat postavením jednatele jakožto statutárního orgánu v rámci systému řízení SRO. Obecně se budu snažit zachytit, jakým způsobem je možné působnost jednatele, tedy jeho působení v rámci společnosti, dělit, a také problematice více jednatelů v jedné společnosti. Dále se budu také podrobněji věnovat obchodnímu vedení, jakožto jedné ze základních povinností (a úkolů) jednatele, a také jednatelskému oprávnění jednatele a možnosti či nemožnosti jeho omezení.

V poslední kapitole se pak chci zabývat některými povinnostmi, ke kterým je jednatel povinen jak ve vztahu ke společnosti, tak ve vztahu k jejím společníkům. Primárně se pokusím podrobněji analyzovat povinnost jednatele počínat si při výkonu své funkce s péčí řádného hospodáře. Dle mého názoru je to jedna z nejdůležitějších povinností jednatele vůči společnosti, a proto si zaslouží podrobnější a ucelenější objasnění. Následně budu v menším rozsahu rozebírat některé další povinnosti, které jsou pro řádný výkon funkce jednatele významné, např. povinností vykonávat funkci osobně, oznamovací povinnosti v případě hrozících střetů zájmů či povinností dodržovat zákaz konkurence. Nebudu se příliš zabývat následky porušení zmínovaných povinností, neboť se jedná o materii, která je neodpovídá cílům, které jsem si stanovila v úvodu této práce, tj. věnovat se spíše osobě jednatele a jeho povinnostem.

Věřím, že moje diplomová práce nebude zajímavá pouze pro právně vzdělané osoby, ale i pro osoby, které funkci statutárního orgánu již vykonávají, či vykonávat budou, neboť lze obecně

říci, že budu pojednávat zejména o požadavcích, které jsou na osobu jednatele kladeny (a není jich málo).

1 Obecně k jednatelem

Jednatel je statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným. Tento orgán je obligatorně vytvářen a jeho členové jsou do funkce voleni, jmenováni či jiným způsobem povoláváni (zkráceně členové voleného orgánu)⁴.

Jednatel je výkonným (exekutivním) orgánem SRO, jehož hlavním úkolem je vykonávat řádnou správu společnosti.

1.1 Základní právní úprava

Pokud se chceme jednatelem, tedy statutárnímu orgánu SRO věnovat blíže, musíme samozřejmě začít platnou a účinnou právní úpravou.

Na jednatele budeme jednak uplatňovat obecnou úpravu orgánů právnické osoby z OZ, konkrétně §§ 151 – 167; dále se také použije obecná úprava orgánů obchodní korporace v ZOK, tedy §§ 44 – 70, tato právní úprava má dle materie, kterou ZOK reguluje, přednost před úpravou OZ dle zásady *lex specialis derogat legi generali*. Nejužší a jmenovitou úpravu jednatele pak už najdeme v §§ 194 – 199 ZOK.

Právní úprava orgánů spolku, jakožto „jednodušší“ právnické osoby, se na jednatele primárně nepoužije, a to ani podpůrně. ZOK hned ve svém úvodu tuto možnost vylučuje, resp. říká, že úprava týkající se spolků se na obchodní korporace pouze, když to zákon explicitně stanoví, tj. deleguje – a stanoví tak pouze v případě nicotného rozhodnutí orgánu obchodní korporace (i když ne výslovně). Vzhledem k dikci § 45 odst. 1 ZOK a návazně § 245 OZ bychom tedy právní úpravu týkající se spolků mohli na jednatele použít pouze v případě, že jako statutární orgán rozhodl o záležitosti, na kterou se nevztahuje jeho působnost. Zde je na místě podotknout, že některá literatura⁵ se domnívá, že na úpravu spolků ZOK deleguje pouze v případech, kdy se jedná o nejvyšší orgán či jeho členy, nicméně já jsem toho názoru, že když zákon obecně říká „orgán“, může pojednávat i o orgánu statutárním.

1.2 Základní vymezení funkce jednatele

Jednatel je statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným⁶. Statutární orgán je jakýmsi řídicím, výkonným orgánem společnosti.⁷ SRO je právní fikcí, sama o sobě není schopna svůj majetek spravovat a zasadit se o jeho rozmnožení neboť nemá vlastní vůli. Svým způsobem lze říci, že úkolem jednatele je zajistit společnosti trvalou prosperitu a dosažení zisku⁸. Valná

⁴ § 153 odst. 2

⁵ ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil. In ŠTENGLOVÁ, Ivana a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 63 – 64.

⁶ § 194 odst. 1 OZ.

⁷ POKORNÁ, Jarmila, a kol. *Obchodní společnosti a družstva*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. s. 87.

⁸ DVORÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 462.

hromada jako nejvyšší orgán SRO svými rozhodnutími vymezuje základní směřování společnosti, je pak už ale na jednatele, jakým způsobem toho bude dosahovat. Jednatel tedy stanovuje koncepci fungování společnosti vůbec – zda je potřeba, aby se společnost vnitřně členila na různá oddělení či úseky, nastavuje základní rozhodovací procesy v hierarchii zaměstnanců, stará se, aby společnost měla vhodné a loajální zaměstnance, vypracovává strategické a podnikatelské záměry, respektuje usnesení valné hromady a v neposlední řadě také zajišťuje, aby si společnost vedla řádné účetnictví.

Statutární orgán SRO má obecně dvojí působnost – a to vnitřní a vnější.⁹ Vnější působnost statutárního orgánu, resp. jednatele spočívá v tom, že zastupuje SRO ve všech záležitostech.¹⁰ Vnitřní (rozhodovací) působnost statutárního orgánu bude pak spočívat zejména v obchodním vedení společnosti¹¹ a dále mu také náleží tzv. zbytková působnost¹², tedy „veškerá působnost, kterou zakladatelské právní jednání, zákon nebo rozhodnutí orgánu veřejné moci nesvěří jinému orgánu právnické osoby“¹³.

⁹ LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011, s. 154.

¹⁰ § 164 odst. 1 OZ.

¹¹ § 195 odst. 1 ZOK.

¹² LASÁK, Jan. In LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1 – 654). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 840; také CHALUPA, Ivan a kol. *Obchodní korporace. Obecná část. Základy soukromého práva V*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 83.

¹³ § 163 OZ.

2 Předpoklady pro výkon funkce

Jednatelům může být pouze taková osoba, která je způsobilá k výkonu funkce jednatele ve společnosti, tedy která splňuje podmínky stanovené zákonem.

Jednatel společnosti může být i osoba právnická¹⁴, nicméně tato si pro výkon funkce jednatele musí zvolit konkrétní fyzickou osobu, která ji bude ve výkonu funkce reálně zastupovat; pokud takovou osobu nezmocní, bude ji ve výkonu funkce jednatele zastupovat člen jejího statutárního orgánu¹⁵. Z tohoto lze vyvodit, že i přes to, že jednatel může být i právnická osoba, zákon vždy vyžaduje, aby reálně funkci vykonávala pouze fyzická osoba. Tento zmocněnec právnické osoby dále musí splňovat stejné předpoklady pro výkon funkce jako fyzická osoba – jednatel¹⁶.

Mezi jednotlivé zákonné předpoklady pro výkon funkce patří svéprávnost, bezúhonnost, absence překážky provozování živnosti a absence rozhodnutí o vyloučení. V následujících podkapitolách si dovolím každý ze jmenovaných předpokladů více či méně přiblížit.

2.1 Svěprávnost

Fyzická osoba, která je členem voleného orgánu právnické osoby, musí být plně svéprávná¹⁷. Svěprávností zákon myslí způsobilost nabývat pro sebe práva a zavazovat se k povinnostem, tj. právně jednat¹⁸. Svěprávnost neumožňuje člověku jen zakládat svá práva či povinnosti, ale také je měnit a rušit. Z tohoto důvodu je podstatné, aby byl člověk schopen vytvořit si svobodnou vůli a zhodnotit dosah svého možného jednání. Plnou svéprávnost obecně nemají nezletilí a osoby stížené duševní poruchou, důvodem je samozřejmě ochrana takových osob před nečekanými či nepředvídanými následky jejich jednání.¹⁹

Ve většině případů člověk plné svéprávnosti nabývá dovršením osmnáctého roku svého věku – zletilostí²⁰. Zletilým se člověk stává počátkem dne jeho osmnáctých narozenin. Pojmy zletilost a svéprávnost ovšem nelze zaměňovat. Zletilý člověk nemusí být plně svéprávný, pokud jeho svéprávnost byla rozhodnutím soudu omezena²¹.

Plné svéprávnosti může člověk ovšem nabýt i jinými způsoby než jen zletilostí, a to přiznáním svéprávnosti nebo uzavřením manželství²². Tyto případy budou vždy časově předcházet dovršení osmnáctého roku věku.

¹⁴ § 20 OZ.

¹⁵ § 154 OZ.

¹⁶ § 46 odst. 3 ZOK.

¹⁷ § 152 odst. 2 OZ.

¹⁸ § 15 odst. 2 OZ.

¹⁹ DOBROVOLNÁ, Eva. In LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část*, s. 194.

²⁰ § 30 odst. 1 OZ.

²¹ § 55 odst. 1 OZ.

²² § 30 odst. 2 OZ.

Nezletilému, který není plně svéprávný, může soud přiznat plnou svéprávnost za splnění určitých předpokladů. Mezi nejpodstatnější se podle mého názoru řadí dosažení věku šestnácti let a osvědčení jeho schopnosti sám se živit a obstarat si svoje záležitosti, nicméně z vážných důvodů v zájmu nezletilého je možné, že soud plnou svéprávnost přizná, i když některé ze zákonných podmínek splněny nebudou²³. Návrh na přiznání svéprávnosti může podat jak sám nezletilý o jehož svéprávnosti se má jednat, tak jeho zákonný zástupce²⁴. Osoba však může být emancipována pouze v případě, že je to v jejím zájmu, nikoli když to bude v zájmu např. celé rodiny²⁵.

Další možností, kterou lze předčasně plné svéprávnosti nabýt, je uzavření manželství. Tento případ řeší rodinněprávní část občanského zákoníku, konkrétně ustanovením § 672. Z důležitých důvodů může soud ve výjimečných případech uzavření manželství nezletilému, který není plně svéprávný povolit za předpokladu, že dosáhl věku šestnácti let.

Z povinnosti plné svéprávnosti občanský zákoník stanovuje výjimku. Nezletilý, který není plně svéprávný nebo osoba s omezenou svéprávností by se mohli z tohoto ohledu stát jednatelem společnosti, která nebyla založena za účelem podnikání a její hlavní činnost se týká nezletilých nebo osob s omezenou svéprávností za podmínek, že by se jednalo o kolektivní statutární orgán a že by to umožňovala společenská smlouva²⁶. Společnost s ručením omezením jako kapitálovou společnost je možné založit i za jiným než podnikatelským účelem (nebo za účelem správy vlastního majetku), občanský zákoník ani nevylučuje, že by SRO nemohla získat status veřejné prospěšnosti²⁷.

Trochu nelogickým se zdá požadavek na kolektivní statutární orgán bez dalšího upřesnění. Asi by bylo možno pochopit, kdyby zákon vyžadoval, aby např. většina členů takového kolektivního statutárního orgánu byla plně svéprávná. V současném znění je ale docela možné, aby všichni (kolektivní) jednatele byli omezeně svéprávní.²⁸

V případě, že se bude jednat o svéprávnost cizince, tedy osoby cizí státní příslušnosti, bude se jeho svéprávnost řídit právním řádem státu, kde má tato osoba obvyklý pobyt.²⁹

Na závěr svého pojednání o svéprávnosti jako vlastnosti jednatele zmínila o svéprávnosti v souvislosti s právními osobami.

Právnícké osoby v pojetí občanského zákoníku nejsou nositelem svéprávnosti. Toto lze usoudit jednak z ustanovení § 118 OZ, které se věnuje pouze právní osobnosti právnícké osoby,

²³ § 37 odst. 1 OZ

²⁴ § 37 odst. 2 OZ.

²⁵ DOBROVOLNÁ, Eva. In LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část*, s. 214.

²⁶ § 152 odst. 2 OZ.

²⁷ ŠTENGLOVÁ, Ivana. In ŠTENGLOVÁ, Ivana a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích*, s. 12.

²⁸ LASÁK, Jan. In LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část*, s. 787.

²⁹ § 29 odst. 1 ZMPS.

tj. způsobilosti mít v mezích právního řádu práva a povinnosti³⁰, a celý díl občanského zákoníku, který se právníkům osobám věnuje, svéprávnost právníků osob také nezmiňuje. Naopak u osob fyzických je zmiňována jak právní osobnost, tak svéprávnost.

A dále to lze usoudit také z ustanovení § 151, podle kterého za právní osobu rozhodují a její vůli nahrazují členové jejích orgánů, tudíž je právní osobě přičítáno právní jednání fyzických osob, které jsou členy jejích orgánů³¹. V tom samém duchu je občanským zákoníkem definována také deliktivní způsobilost právní osoby³², tedy že je vázána protiprávním činem osoby, která za ni právně jednala, resp. která ji zastupovala.

Dle mého názoru je však v praxi zcela bezvýznamné, zda společnost s ručením omezeným je svéprávná či nikoli. To, zda si zákonodárce zvolil jako koncepci právní osoby teorii fikce, reality či teorii zájmovou (nebo jejich libovolnou kombinaci), život právní osoby nijak zvlášť neovlivní³³, i když někteří významní členové (nejen) akademické obce novou koncepcí právní osoby zostrá kritizují a označují za „regresivní prvek“³⁴. Jako jediný viditelný rozdíl pozorují pouze skutečnost, že do roku 2014 jednatel za společnost jednal³⁵ a od roku 2014 společnost zastupuje³⁶, přičemž ani tato „terminologie“ není dodržována – ZOK ve svých ustanoveních týkajících se obecně orgánů společností užívá výraz „jednat“ místo výrazu „zastupovat“, který užívá NOZ. V případě, že by se tento terminologický rozpor vzal opravdu do hloubky, pojem „jednatel“ by se např. stal obsoletním – není obtížné dojít k závěru, že etymologický původ slova „jednatel“ pochází od slova „jednat“, a když jednatel nejedná, ale zastupuje, bylo by lepší jej nazvat nějak jinak, třeba jako statutárního zástupce, jak navrhuje prof. Pelikánová³⁷, což je také pojem, který se v praxi hojně užívá. Pokud se tuto terminologii budeme snažit rozklíčovat, může se zdát nepřesná a matoucí, nicméně pro běžného „uživatele“ SRO toto nebude otázka, které mu nedá spát a do praxe nijak zasahovat nebude.

2.2 Bezúhonnost

Další z předpokladů pro výkon funkce jednatele je zákonem stanoven negativně – „členem orgánu obchodní korporace nemůže být také ten, kdo není bezúhonný ve smyslu zákona o

³⁰ § 15 odst. 1 OZ.

³¹ HURDÍK, Jan. In LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část*, s. 139.

³² § 167 OZ.

³³ MELZER, Filip a kol. *Občanský zákoník. Velký komentář. § 1 – 117*. 1. vydání. Praha: Leges, 2013, s. 270 – 271.

³⁴ PELIKÁNOVÁ, Irena. Problémy nové kodifikace, právní osoby, jejich orgány, zastoupení a forma právních jednání. *REKODIFIKACE & PRAXE*, 2015, roč. 3, č. 10, s. 3; také ČECH, Petr. *Rekodifikace: Hlavní změny v právu společností. Právní rádce*, 2012, roč. 20, č. 5, s. 7 – 8.

³⁵ § 13 odst. 1 a 2 ObchZ.

³⁶ Viz např. § 161 OZ.

³⁷ PELIKÁNOVÁ, Irena. Problémy nové kodifikace, právní osoby, jejich orgány, zastoupení a forma právních jednání. *REKODIFIKACE & PRAXE*, 2015, roč. 3, č. 10, s. 4 – 6.

živnostenském podnikání³⁸. Z této dikce vyplývá, že jednatel nemusí být bezúhonný absolutně, nýbrž pouze ve vztahu k provozování živnosti.

Živnostenský zákon pak vymezuje, že za bezúhonnou se nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledá, jako by nebyla odsouzena³⁹. Bezúhonnost fyzické osoby se tedy posuzuje výhradně podle toho, zda byla pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin, který byl spáchán v souvislosti s podnikáním či s předmětem podnikání⁴⁰. Závažnost trestného činu či druh a případně délka trestu samotného už není předmětem zkoumání. Stejně tak nelze vzít v potaz např. skutečnost, že je proti dané osobě již vedeno trestní řízení nebo že daná osoba již byla odsouzena, nicméně rozhodnutí ještě není pravomocné⁴¹.

Fyzická osoba bude takto vymezenou bezúhonnost prokazovat výpisem z evidence rejstříku trestů⁴². Pokud se jedná o občana České republiky, není nutné takový výpis přikládat jako přílohu návrhu na zápis osoby jednatele do obchodního rejstříku. Rejstříkové soudy mají samozřejmě do českého trestního rejstříku přístup.

2.3 Absence překážky provozování živnosti

Další podmínkou, kterou k možnosti výkonu funkce musí budoucí jednatel splnit, je absence překážky provozování živnosti⁴³. Skutečnosti, které zakládají překážku provozování živnosti vyjmenovává živnostenský zákon ve svém § 8.

Zjednodušeně se jedná jednak o překážky související s předchozím úpadkem budoucího jednatele, o překážky plynoucí ze zákazu činnosti, které byly posuzované osobě uloženy soudem či správním orgánem, a nakonec také o překážky plynoucí ze sankčního zrušení živnostenského oprávnění posuzované osoby,⁴⁴ přičemž všechny tyto skutečnosti určitým způsobem souvisejí s podnikáním.

2.4 Absence rozhodnutí o vyloučení

Jednatel dále nemůže být také osoba, které soud výkon funkce statutárního orgánu zakázal⁴⁵.

³⁸ § 46 odst. 1 ZOK.

³⁹ § 6 odst. 2 živnostenského zákona.

⁴⁰ KAMENÍK, Petr a kol. (ed). *Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 37.

⁴¹ DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*, s. 422 – 423.

⁴² § 6 odst. 3 živnostenského zákona.

⁴³ § 46 odst. 1 ZOK.

⁴⁴ FILIP, Václav, FRYBACH, David. *Společnost s ručením omezeným*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 307 – 308.

⁴⁵ § 63 a násl. ZOK.

Takto může rozhodnout insolvenční soud v rámci řízení o úpadku společnosti i bez návrhu⁴⁶, a to z důvodu, že výkon funkce jednatele dotčenou osobou vedl k úpadku společnosti, nebo z důvodu, že dotčená osoba svým zřejmě svým jednáním přispěla ke snížení majetkové podstaty a k poškození věřitelů⁴⁷, přičemž toto platí i pro osobu, která v době úpadku společnosti již členem statutárního orgánu nebyla, ale svým jednáním k úpadku zřejmě přispěla⁴⁸.

Dále může být dotčená osoba vyloučena z výkonu funkce statutárního orgánu i v případě, že vyjde najevo, že v posledních třech letech opakovaně a závažně porušovala povinnost péče řádného hospodáře⁴⁹ – i toto řízení může soud zahájit i bez návrhu.

Osoba, která je takto vyloučena z výkonu funkce statutárního orgánu, nesmí být ustanovena do funkce jednatele žádné obchodní korporace po dobu tří let od právní moci rozhodnutí o vyloučení.

Tento předpoklad o výkonu funkce, tedy absence rozhodnutí o vyloučení, v některé odborné literatuře k tématu není uveden⁵⁰, nicméně dle mého názoru je absence rozhodnutí o vyloučení podmínkou pro výkon funkce jednatele. Občanský zákoník výslovně stanoví, že „byl-li členem voleného orgánu povolán ten, kdo k tomu není podle zákona způsobilý, hledí se na jeho povolání do funkce, jako by se nestalo“⁵¹, a osoba, která je soudem z výkonu funkce jednatele vyloučena z logiky věci není pro výkon takové funkce způsobilá. Oporu v tomto svém názoru jsem našla i v odborné literatuře⁵².

2.5 Důsledky nezpůsobilosti k výkonu funkce

V případě, že osoba nesplňuje jednu či více z výše uvedených podmínek pro výkon funkce, hledí se na její ustanovení do funkce, jako kdyby k němu nedošlo. Osoba, která je jednatelem společnosti ovšem musí předpoklady pro výkon funkce splňovat po celou dobu výkonu funkce. Jakmile nějakou podmínku splňovat přestane, její funkce zaniká ex lege.

⁴⁶ § 63 odst. 1 ZOK.

⁴⁷ § 64 odst. 1 a 2 ZOK.

⁴⁸ § 63 odst. 2 ZOK.

⁴⁹ § 65 odst. 1 ZOK.

⁵⁰ Např. POKORNÁ, Jarmila, a kol. *Obchodní společnosti a družstva*.

⁵¹ § 155 odst. 1 OZ.

⁵² Např. LASÁK, Jan. In LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část*, s. 802; shodně ŠUK, Petr. In ŠTENGLOVÁ, Ivana a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích*, s. 91.

3 Postavení jednatele

V této kapitole se budu zabývat postavením jednatele jakožto statutárního orgánu v rámci systému řízení SRO. Obecně bych chtěla popsat, jakým způsobem můžeme působnost jednatele, tedy jeho působení v rámci společnosti, dělit, a také problematice více jednatelů v jedné společnosti. Dále bych se chtěla podrobněji věnovat obchodnímu vedení, jakožto jedné ze základních povinností jednatele, a také jednatelskému oprávnění jednatele a možnosti či nemožnosti jeho omezení.

3.1 Působnost jednatele obecně

Působnost jednatele, tedy rozsah jeho oprávnění ve vztahu ke společnosti, je v základu vymezen občanským zákoníkem. Jak už jsem zmínila v první kapitole, obecně tuto působnost můžeme rozdělit na vnitřní a vnější.

Vnitřní působnost – nebo také zbytková působnost – určuje rozsah oprávnění či činností, které jednatel může činit v rámci společnosti samotné, působících tzv. dovnitř společnosti. V tomto ohledu jednateli obecně náleží „*veškerá působnost, kterou zakladatelské právní jednání, zákon nebo rozhodnutí orgánu veřejné moci nesvěří jinému orgánu*“⁵³. To znamená, že pokud některý ze zmíněných aktů neurčuje, že určité rozhodnutí nespadá do působnosti jiného orgánu, jak obligatorně vytvářeného, tak fakultativního, může takové rozhodnutí učinit pouze statutární orgán, a společnost jím bude vždy vázána. Pokud by takové rozhodnutí učinil orgán, který danou záležitost nemá v působnosti, jednalo by se o rozhodnutí, které je nicotné⁵⁴. Stěžejním oprávněním v rámci zbytkové působnosti je oprávnění k obchodnímu vedení společnosti.

ZOK valné hromadě SRO umožňuje, aby si svým rozhodnutím vyhradila, že o určité případy bude rozhodovat sama, i když to dle zákona i společenské smlouvy do její působnosti jinak nespadá⁵⁵. Takové rozšíření působnosti valné hromady na úkor statutárního orgánu se však bude týkat pouze rozhodnutí působících „dovnitř“ společnosti, rozhodně to neznamena možnost valné hromady společnost zastupovat „navenek“⁵⁶. Valná hromada si tak může vymínit buď rozhodnutí o jedné konkrétní záležitosti, anebo o určitém souboru záležitostí stejného druhu. Toto oprávnění valné hromady však nelze vztáhnout na oblast obchodního vedení společnosti a oprávnění zastupovat společnost navenek, neboť zákon tyto oprávnění svou kogentní úpravou svěřuje výhradně jednateli společnosti⁵⁷. Tímto způsobem si tak valná hromada například může vymínit nutnost svého souhlasu s uzavíráním smluv, které nejsou uzavírány v rámci běžného

⁵³ § 163 OZ.

⁵⁴ § 245 OZ v návaznosti na § 45 odst. 1 ZOK.

⁵⁵ § 190 odst. 3 ZOK.

⁵⁶ ŠUK, Petr. In ŠTENGLOVÁ, Ivana a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích*, s. 289.

⁵⁷ BĚLOHLÁVEK, Alexander J., ROZEHNAL, Aleš. In BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a kol. (ed). *Komentář ke zákonu o obchodních korporacích*, s. 823.

obchodního styku, mezi společností a jednatelem, či mezi společností a osobami jednatelem blízkými⁵⁸ tak, aby se omezila možnost vyvážení aktiv ze společnosti uzavíráním nevýhodných smluv tohoto typu, nebo si také např. může vymínit, že o vyplácení podílu na zisku⁵⁹ bude rozhodovat sama.

Vnější působnost jednatele spočívá v tom, že je oprávněn zastupovat společnost ve všech záležitostech⁶⁰, je tedy jakýmsi univerzálním zástupcem⁶¹ pro jakékoli právní jednání společnosti navenek. S ohledem na skutečnost, že právnická osoba již sama nemůže právně jednat, neboť není svéprávná, je jednatel jejím zástupcem, a tudíž se uplatní obecná ustanovení občanského zákoníku upravující zastoupení (§ 436 – 440 OZ), nicméně se nejedná ani o smluvní zastoupení, ani o zákonné, ale o zastoupení *sui generis*, tedy o jakýsi unikátní hybridní typ⁶². V literatuře se toto oprávnění statutárního orgánu velice často označuje jako „jednatelské oprávnění“. Pro úplnost bych ještě doplnila, že otázka, zda je jednání statutárního orgánu zákonným či smluvním zastoupením, či zastoupení svého druhu, je mezi odborníky spornou – např. T. Dvořák ve své publikaci uvádí, že se jedná o zákonné zastoupení⁶³. Já jsem však toho názoru, že se jedná o zastoupení *sui generis*, neboť nese znaky jak zákonného zastoupení, tak zastoupení smluvního, a tento závěr podporuje i vybraná judikatura⁶⁴.

3.2 Problematika více jednatelů

Statutární orgán společnosti s ručením omezením může být tvořen jedním či více jednatelem⁶⁵, přičemž počet jednatelů musí být konkrétně stanoven společenskou smlouvou⁶⁶. V případě, že má společnost více jednatelů, je statutárním orgánem každý jednatel jako monokratický orgán, tj. každý z nich je statutárním orgánem sám o sobě, ledaže by společenská smlouva stanovila, že jednatele budou tvořit orgán kolektivní⁶⁷.

Pokud bude mít společnost dva a více jednatelů, může dojít ke dvěma různým situacím. Jednak může být každý z jednatelů statutárním orgánem samostatně a společnost tak bude mít více (individuálních) statutárních orgánů, anebo budou jednatele dohromady určeni za jeden (kolektivní) statutární orgán.⁶⁸

⁵⁸ ELIÁŠ, Karel. *Společnost s ručením omezeným*. 1. vydání. Praha: PROSPEKTUM, 1997, s. 161 – 162.

⁵⁹ § 34 odst. 3 ZOK.

⁶⁰ § 164 odst. 1 OZ.

⁶¹ BEJČEK, Josef a kol. *Obchodní právo. Obecná část. Soutěžní právo*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 91.

⁶² LASÁK, Jan. In LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část*, s. 841 – 842.

⁶³ DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*, s. 465.

⁶⁴ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. srpna 2015, sp. zn. 14 Cmo 184/2014.

⁶⁵ § 194 odst. 1 ZOK.

⁶⁶ § 146 odst. 1 písm. g) ZOK.

⁶⁷ § 44 odst. 5 a shodně § 194 ZOK.

⁶⁸ JOSKOVÁ, Lucie. Jednatelé jako kolektivní orgán. *REKODIFIKACE a PRAXE*, 2013, roč. 1, č. 10, s. 2.

Co se týče první situace, tj. více jednatelů jako individuálních statutárních orgánů, tak je to poměrně jednoduché. Každý z těchto jednatelů bude SRO navenek zastupovat ve všech záležitostech, každý z nich je pak povinen zajišťovat řádné vedení účetnictví a seznamu společníků, informovat společníky o záležitostech společnosti,⁶⁹ svolávat valnou hromadu⁷⁰ anebo vyhotovovat úplné znění společenské smlouvy⁷¹ a plnit veškeré další povinnosti statutárního orgánu vyplývající ze zákona či ze společenské smlouvy. V této situaci lze říci, že každý z více jednatelů – individuálních statutárních orgánů, musí být schopen zastávat funkci statutárního orgánu tak, jako by byl jediným jednatelem ve společnosti.

Výjimkou ze zde uvedeného jsou rozhodnutí týkající se obchodního vedení společnosti – pokud má společnost více jednatelů, kteří nejsou kolektivním orgánem, rozhodnutí o obchodním vedení společnosti je přijato souhlasem většiny těchto jednatelů⁷².

Skutečnost, že společnost bude mít více samostatných jednatelů, může být však v praxi poměrně problematická. Pokud si každý z takových jednatelů bude „dělat co bude chtít“ a nebude svá rozhodnutí konzultovat s ostatními, může být takovým jednáním společnost snadno paralyzována. Částečným řešením takové situace může být určení způsobu jednání statutárního orgánu za společnost tak, že např. za společnost budou vždy jednat alespoň dva jednatelé, či všichni jednatelé, nebo že každý jednatel společnost zastupuje samostatně, ale v záležitostech, jejichž hodnota přesahuje určitou částku, musí jednat vždy alespoň dva jednatelé apod.

Statutární orgán SRO může být i kolektivním orgánem, pokud má společnost alespoň dva jednatele, a pokud tak stanoví společenská smlouva⁷³. Některá literatura více jednatelů jako kolektivní orgán označuje za tzv. jedndatelstvo⁷⁴. Skutečnost, zda jsou jednatelé individuálním či kolektivním orgánem se do obchodního rejstříku obligatorně nezapisuje, nicméně může tak být učiněno dobrovolně⁷⁵.

Zapsání této fakultativní skutečnosti do obchodního rejstříku bych považovala přímo za vhodné zejména v případě, když více jednatelů tvoří kolektivní statutární orgán. Může se totiž jednat o důležitou informaci při zastupování společnosti vůči třetím osobám, které s danou společností mají zájem např. uzavřít smluvní vztah – (dobrovolné) zveřejnění takové informace

⁶⁹ § 196 ZOK.

⁷⁰ § 181 odst. 1, § 182 a § 187 ZOK.

⁷¹ 197 ZOK.

⁷² § 195 odst. 1 ZOK.

⁷³ LASÁK, Jan. In LASÁK, Jan a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích. Komentář. I. díl.* 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 348.

⁷⁴ DOSTÁL, Jiří, FIALA, Petr. *Jednatelé jako kolektivní orgán* [online]. epravo.cz, 29. srpna 2014 [cit. 29. dubna 2017]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/jednatele-jako-kolektivni-organ-95020.html>>.

⁷⁵ EICHLEROVÁ, Kateřina. Jednatelé – kolektivní, nebo individuální orgán? *REKODIFIKACE ČR PRAXE*, 2015, roč. 3, č. 7 – 8, s. 34.

přímo ve výpisu z obchodního rejstříku bude jistě přidávat na právní jistotě tomu, kdo s danou SRO chce jednat.

Rozhodování jednatelů jako kolektivního orgánu probíhá ve sboru⁷⁶. Takový statutární orgán je usnášeníschopný za přítomnosti (či jiné účasti) většiny svých členů⁷⁷ a obdobně jako u rozhodování představenstva akciové společnosti, je rozhodnutí přijato souhlasem většiny přítomných⁷⁸; společenská smlouva tyto atributy může upravit odlišně. Každý jednatel má při hlasování vždy jeden hlas, o průběhu jednání se pořizuje zápis, jehož přílohou je seznam přítomných osob⁷⁹.

Nejasnou je otázka předsedy jednatelstva, a to jak co se týče nutnosti jeho volby, tak co se týče otázky jeho rozhodného hlasu. Některá literatura se vyjadřuje v tom smyslu, že volba předsedy je obligatorní⁸⁰, někteří autoři naopak dovozují, že jde pouze o možnost užití takové funkce, nikoli o povinnost, tj. že si jednatelé předsedu můžou zvolit, ale nic se nestane, pokud tak neučiní⁸¹, dále se někteří autoři domnívají, že předseda má v případě rovnosti hlasů hlas rozhodující *ex lege*⁸², a naopak další literatura uvádí, že hlas předsedy je rozhodující pouze, pokud tak stanoví společenská smlouva⁸³. Odborná literatura je v rámci názoru na tohoto téma velice nesourodá a vyskytují se v ní nejrůznější kombinace čtyř typů názorů uvedených výše. Dle mého názoru je otázka toho, zda si kolektivní jednatelé musí předsedu zvolit a zda tento předseda má rozhodující hlas, významná. S ohledem na zjevný nesoulad názorů odborníků, by tyto otázky měly být detailně upraveny společenskou smlouvou, aby nemohlo docházet k otázkám a sporům, zda bylo rozhodnutí přijato, či nikoli.

Já se spíše přikláním k názoru, že zvolení předsedy jednatelstva je obligatorní. Jednak z důvodu § 44 odst. 3 ZOK, který stanoví, že „kolektivní orgán zvolí předsedu, jehož hlas je v případě rovnosti hlasů rozhodující, ledaže společenská smlouva pro tento případ určí jinak; to neplatí pro osobní společnosti“, tedy pokud se ve společenské smlouvě neurčí jinak, subsidiárně platí, že každý kolektivní orgán, tj. i kolektivní jednatelé, si musí zvolit svého předsedu. Dále tak usuzuji i z odkazovaného § 440, jehož odst. 2 stanoví, že zápis z jednání podepisuje předseda a zapisovatel, tudíž se s funkcí předsedy počítá i v úpravě průběhu jednání kolektivních jednatelů.

⁷⁶ § 156 odst. 1 OZ.

⁷⁷ § 156 odst. 1 OZ.

⁷⁸ § 440 odst. 1 ZOK.

⁷⁹ § 440 odst. 2 ZOK.

⁸⁰ JOSKOVÁ, Lucie. Jednatelé jako kolektivní orgán. *REKODIFIKACE a PRAXE*, 2013, roč. 1, č. 10, s. 3 – 4.

⁸¹ POKORNÁ, Jarmila. In LASÁK, Jan a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích*, s. 1025.

⁸² DOSTÁL, Jiří, FIALA, Petr. *Jednatelé jako kolektivní orgán* [online]. *epravo.cz*, 29. srpna 2014 [cit. 29. dubna 2017]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/jednatele-jako-kolektivni-organ-95020.html>>.

⁸³ LOCHMANOVÁ, Ludmila. In BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*, s. 888.

Ve sboru jednatelstvo nerozhoduje v případě, kdy došlo k horizontální delegaci, tedy k rozdělení působnosti mezi členy kolektivního statutárního orgánu dle jednotlivých oborů⁸⁴. Obchodní vedení společnosti by takto mohlo být rozděleno do jednotlivých úseků, např. finanční záležitosti, personalistika, obchodní úsek, výrobní úsek apod., přičemž za každý úsek bude určen odpovědný člen statutárního orgánu, kterému byl tento svěřen. O otázkách spadajících do svého úseku pak bude tento odpovědný člen rozhodovat sám. K horizontální delegaci může dojít jak u kolektivního statutárního orgánu, tak u více individuálních jednatelů.⁸⁵

O tomto rozdělení působnosti si buď statutární orgán rozhodne sám, nebo to případně může určovat i společenská smlouva⁸⁶. Nemyslím si, že by bylo možné, aby takové rozhodnutí učinila valná hromada společnosti, i když by to třeba i předvíдалa společenská smlouva. Dle mého názoru by to bylo zásahem do obchodního vedení společnosti, které náleží výlučně statutárnímu orgánu.

Delegování působnosti statutárního orgánu v horizontální rovině samozřejmě jednatele nezbavuje povinnosti dohlížet na to, jak jsou záležitosti v delegované působnosti spravovány⁸⁷.

Horizontální delegace působnosti jednatele nezbavuje povinnosti řádného hospodáře. Samozřejmě, že pro běžné záležitosti společnosti je takové rozdělení obchodního vedení na jednotlivé úseky mimořádně užitečné, ale o významných, strategických a střednědobých či dlouhodobých otázkách by dle mého názoru měli jednatelé vždy rozhodovat ve sboru, neboť rozhodování takovýchto otázek již pravděpodobně bude ovlivňovat fungování a chod celé společnosti a ne pouze vybraného jednotlivého úseku.

Zastupování společnosti navenek členy kolektivního statutárního orgánu probíhá stejně, jako kdyby byl každý člen individuálním statutárem, tj. každý člen společnost zastupuje samostatně ve všech záležitostech, pokud společenská smlouva nestanoví jiný způsob jednání, např. že za společnost jednájí vždy alespoň dva jednatelé.

3.3 Obchodní vedení

Institut obchodního vedení není a ani nebyl zákonem nijak definován, i když tento pojem užívá jak současný ZOK, tak jeho předchůdce obchodní zákoník. Aktuálně zákon pouze stanoví, že obchodní vedení společnosti přísluší jednatelem⁸⁸. Obsah tohoto pojmu je tedy dotvářen literaturou a judikaturou (jak civilní, tak trestní). Často bývá v odborné literatuře obecně charakterizováno jako běžná správa společnosti a jejího obchodního závodu, která zahrnuje

⁸⁴ § 156 odst. 2 OZ.

⁸⁵ LASÁK, Jan. In LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část*, s. 808.

⁸⁶ ŠTENGLŮVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil. In ŠTENGLŮVÁ, Ivana a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích*, s. 64 – 65.

⁸⁷ LASÁK, Jan. In LASÁK, Jan a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích*, s. 344 – 345.

⁸⁸ § 195 odst. 1 ZOK.

zejména organizační, technické, výrobní, finanční a personální záležitosti⁸⁹. Nejvyšší soud pak obchodní vedení popisuje jako „řízení společnosti, tj. zejména organizování a řízení její podnikatelské činnosti, včetně rozhodování o podnikatelských záměrech“⁹⁰.

Rozsah obchodního vedení je ohraničen (tj. omezen) působností ostatních orgánů společnosti, tedy zejména působností valné hromady, příp. dozorčí rady a jiných fakultativně zřízených orgánů tak, jak určuje zákon či společenská smlouva. Judikatura dále uvádí, že, obchodní vedení také nezahrnuje činnosti, „které se nedotýkají každodenní podnikatelské činnosti společnosti a směřují k výkonu práv společníků“, např. svolání řádné valné hromady či vedení seznamu společníků⁹¹.

O obchodním vedení rozhoduje výlučně jednatel. Pokud má společnost pouze jednoho jednatele, rozhoduje z povahy věci sám. Pokud je ale ve společnosti více jednatelů, o obchodním vedení rozhodují vždy ve sboru, bez ohledu na to, za jsou více individuálními orgány, či jedním kolektivním. Jednatelé, kteří nejsou kolektivním orgánem přijmou rozhodnutí z oblasti obchodního vedení souhlasem většiny z celkového počtu. Jednatelé, kteří kolektivní orgán tvoří rozhodnutí přijmou – za předpokladu, že jsou usnášeníschopní – souhlasem většiny z přítomných. Společenská smlouva u obou případů může způsob rozhodování o obchodním vedení upravit odlišně.

Jak jsem již uvedla výše, obchodní vedení směřuje dovnitř společnosti, odehrává se pouze v interní rovině. Rozhodnutí o obchodním vedení ale může být podkladem pro právní jednání společnosti, např. když se jednatelé dohodnou, že je třeba zrekonstruovat některou výrobní halu, a toto rozhodnutí pak realizují prostřednictvím uzavření příslušné smlouvy o dílo s vybranou stavební společností.

J. Pokorná⁹² k obsahu obchodního vedení uvádí, že by ve společenské smlouvě mělo být vymezeno, které okruhy záležitostí pod obchodní vedení spadají. Bohužel musím konstatovat, že jsem se ještě nesetkala se společenskou smlouvou, která by obchodní vedení nějak blíže určovala. Dále je také dle mého názoru možné, že jednou určitá záležitost bude součástí obchodního vedení, a podruhé už by tomu tak být nemuselo; vše bude záležet na konkrétních okolnostech. V tomto názoru jsem našla oporu i v rozhodnutích Nejvyššího soudu⁹³.

Bez ohledu na možnou návaznost právního jednání na rozhodnutí o obchodním vedení, jsou tyto oblasti působnosti jednatele striktně omezeny, což lze dovodit jak z judikatury

⁸⁹ ELIÁŠ, Karel. *Společnost s ručením omezeným*, s. 163; shodně DVORÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*, s. 461.

⁹⁰ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. srpna 2004, sp. zn. 29 Odo 479/2003; shodně usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 5. října 2005, sp. zn. 5 Tdo 1208/2005.

⁹¹ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 5. dubna 2006, sp. zn. 5 Tdo 94/2006.

⁹² POKORNÁ, Jarmila. In LASÁK, Jan a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích*, s. 1029.

⁹³ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. února 2007, sp. zn. 29 Odo 1108/2005.

Nejvyššího soudu⁹⁴, tak z právní úpravy⁹⁵. Právní jednání člena statutárního orgánu společnost zavazuje, i když není podloženo příslušným rozhodnutím statutárního orgánu o obchodním vedení, tj. i kdyby jednatelé rozhodnutí o rekonstrukci haly nepřijali, smlouva, kterou za společnost uzavře jednatel, bude platná. Výjimku z tohoto tvoří právní jednání, ke kterému zákon vyžaduje souhlas valné hromady (např. převod obchodního závodu). Pokud souhlas není dán, bude právní jednání relativně neplatné⁹⁶.

Pro úplnost výkladu týkajícího se pojmu obchodního vedení jen doplním, že v např. německém či rakouském pojetí je obchodní vedení (*Geschäftsführung*) ponecháno k definici judikatuře a literatuře stejně jako u nás, nicméně jejich pojem nezahrnuje jen faktické řídicí a výkonné činnosti pro společnost (tj. „dovnitř“ společnosti), ale i činnosti, jejichž obsahem je i právní jednání (zastupování společnosti navenek).⁹⁷

Statutární orgán je jediným, kdo o obchodním vedení může rozhodovat a je vyloučeno, aby jednatelem v této oblasti kdokoli udílel jakékoli instrukce či pokyny⁹⁸. Není k tomu oprávněna ani valná hromada, ani případný jiný orgán společnosti. Zákaz udílení pokynů poskytuje statutárnímu orgánu v otázkách obchodního vedení velkou míru nezávislosti a koresponduje tak s velkou mírou odpovědnosti jednatele za výkon funkce⁹⁹.

Statutární orgán se nesmí řídit usnesením jiného orgánu společnosti, např. valné hromady, které by v rozporu se zákonem jednatelem určovalo, jak si má v určité otázce spadáající pod obchodní vedení počínat¹⁰⁰. Taková usnesení budou nicotná, neboť k nim jiný orgán než orgán statutární nemá působnost¹⁰¹.

Statutární orgán se samozřejmě nesmí řídit ani faktickými pokyny. Toto se bude týkat zejména jednotlivých společníků. Není těžké si představit, že např. většinový společník se bude cítit k takovým pokynům oprávněn, nicméně i takové pokyny budou neoprávněné a také nesprávné – jediným, kdo bude z rozhodnutí týkajících se obchodního vedení odpovědný, bude jednatel.

Zákaz udílení pokynů týkajících se obchodního vedení nemůže prolomit ani společenská smlouva¹⁰². Jediným správným způsobem, kterým může valná hromada ovlivňovat obchodní

⁹⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. května 2007, sp. zn. 29 Odo 1120/2005; shodně rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. srpna 2004, sp. zn. 29 Odo 479/2003.

⁹⁵ § 162 NOZ.

⁹⁶ § 48 ZOK.

⁹⁷ FILIP, Václav, FRYBACH, David. *Společnost s ručením omezeným*, s. 343 – 346.

⁹⁸ § 195 odst. 2 ZOK.

⁹⁹ ŠTENGLOVÁ, Ivana. In ŠTENGLOVÁ, Ivana a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích*, s. 238.

¹⁰⁰ DVORÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*, s. 462 – 463.

¹⁰¹ § 245 OZ v návaznosti na § 45 odst. 1 ZOK.

¹⁰² FILIP, Václav, FRYBACH, David. *Společnost s ručením omezeným*, s. 346.

vedení, je rozhodováním o personálním složení statutárního orgánu¹⁰³, tj. pokud se společníkům nezdá způsob, jakým obchodní vedení provádí aktuální jednatel, musí valné hromadě navrhnout jeho odvolání a zvolení jiného.

Zákon stanoví ze zákazu zasahování do obchodního vedení dvě výjimky. Jednak si sám jednatel může od valné hromady vyžádat pokyn týkající se obchodního vedení¹⁰⁴, a jednak je za určitých podmínek oprávněn jednatelem udělovat pokyny orgán řídící osoby v rámci koncernu¹⁰⁵. Ani tyto výjimky ovšem jednatele nezavazují povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře, a také následné odpovědnosti na provedená rozhodnutí či učiněná právní jednání za společnost.

3.4 Jednatelské oprávnění

Jak už bylo zmíněno výše, jednatelské oprávnění značí zastupování společnosti navenek, vůči třetím osobám, což za společnost činí statutární orgán¹⁰⁶. Jednatelským oprávněním nelze generálně pověřit jinou osobu či orgán společnosti¹⁰⁷, a to ani společenskou smlouvou, ani na základě zmocnění. Není ovšem vyloučeno, že jednatel sám zmocní další osobu k zastoupení společnosti v určité věci, či v určitém okruhu věcí.

V některých záležitostech je zákonem i předpokládáno, že společnost bude zastupována i jinými osobami, než jednatelem – např. zaměstnanci jsou oprávněni společnost zastupovat v rozsahu obvyklém k jejich zařazení a funkci¹⁰⁸, tedy při provozu podnikové prodejny nikdo nebude očekávat, že kupní smlouvu, příp. jiné doklady na zboží prodávanému zákazníkovi bude podepisovat jednatel, ale je zcela přirozené, že tyto povinnosti zastane zaměstnanec, který v této prodejně pro společnost pracuje.

3.4.1 Omezení jednatelského oprávnění

Jednatel společnost zastupuje ve všech záležitostech. Jednatelské oprávnění nelze omezit s účinky vůči třetím osobám, resp. takové omezení bude vůči třetím osobám neúčinné¹⁰⁹. Je zjevné, že toto ustanovení slouží zejména k posílení dobré víry a jistoty toho, s kým společnost jedná. Nic ale nebrání tzv. vnitřnímu omezení jednatelského oprávnění¹¹⁰.

Jednoduše si lze představit, že na takovémto omezení, byť účinném pouze dovnitř, by mohli mít společníci zájem. Takové omezení by pravděpodobně mělo být ustanoveno ve společenské smlouvě, či případně ve smlouvě o výkonu funkce – je dle mého názoru vhodné, aby

¹⁰³ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. června 2005, sp. zn. 29 Odo 442/2004.

¹⁰⁴ § 51 odst. 2 ZOK.

¹⁰⁵ § 81 odst. 1 ZOK.

¹⁰⁶ § 164 odst. 1 OZ.

¹⁰⁷ FILIP, Václav, FRYBACH, David. *Společnost s ručením omezeným*, s. 325.

¹⁰⁸ § 166 odst. 1, věta první OZ.

¹⁰⁹ § 47 ZOK.

¹¹⁰ LASÁK, Jan. In LASÁK, Jan a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích*, s. 392 – 393.

omezení vycházelo přímo od nejvyššího orgánu společnosti, tedy od orgánu, který jednatele do své funkce ustavuje. Co se týče podoby vnitřního omezení jednatelského oprávnění, tak by tím mohl být např. požadavek předchozího souhlasu valné hromady či jiného orgánu společnosti s určitým typem ne zcela běžných právních jednání (záležitosti např. rekonstrukce závodu, stavba nové budovy, úvěry vysokých částek, riskantní transakce apod.).

V případě, že by jednatel takovéto vnitřní omezení jednatelského oprávnění překročil, na platnost právního jednání, které jednatel za společnost učinil, by to nemělo žádný vliv¹¹¹. Takovéto porušení vnitřního omezení jednatelského oprávnění bude mít zajisté důsledky spojené s porušením péče řádného hospodáře a následné náhrady případné škody společnosti způsobené.

Vedle možného vnitřního omezení jednatelského oprávnění stojí ještě omezení tzv. zákonná. To jsou případy, kdy zákon požaduje, aby určitá jednání statutárního orgánu byla schválena valnou hromadou společnosti, a pokud se tak nestane, učiněné právní jednání se stává neplatným¹¹².

V tomto případě jde např. o schválení smlouvy o výkonu funkce včetně jejích změn¹¹³, schválení udělení a příp. odvolání prokury (ledaže společenská smlouva toto z působnosti valné hromady vyjme)¹¹⁴, schválení převodu či zastavení závodu nebo takové jeho části, která by znamenala podstatnou změnu dosavadní struktury závodu nebo podstatnou změnu v předmětu podnikání nebo činnosti společnosti¹¹⁵, nebo schválení smlouvy o tichém společenství¹¹⁶.

V případě, že jednatel od valné hromady souhlas nezíská, právní jednání se stává relativně neplatným a jeho neplatnosti se může oprávněná osoba dovolat v určených lhůtách. Oprávněnou osobou je zde myšlena osoba, na jejíž ochranu je pravidlo stanoveno. Takovou osobou je zde zejména společnost, resp. její společníci.¹¹⁷

Na okraj mi ještě přijde vhodné podotknout, že oprávnění jednatele společnost zastupovat je svým způsobem omezeno samotnou povahou SRO, a to s ohledem na zákonné vymezení její právní osobnosti. Společnost s ručením omezením totiž může mít jen taková práva a povinnosti, které se slučují s její právní povahou¹¹⁸. To znamená, že SRO nemůže být nositelkou těch práv, která z povahy věci náleží pouze fyzickým osobám, např. některé aspekty práva na ochranu osobnosti¹¹⁹.

¹¹¹ ŠTENGLOVÁ. In ŠTENGLOVÁ, Ivana a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 139.

¹¹² § 48 ZOK.

¹¹³ § 59 odst. 2 ZOK.

¹¹⁴ § 190 odst. 2 písm. e) ZOK.

¹¹⁵ § 190 odst. 2 písm. i) ZOK.

¹¹⁶ § 190 odst. 2 písm. j) ZOK.

¹¹⁷ LASÁK, Jan. In LASÁK, Jan a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích*, s. 396 – 397.

¹¹⁸ § 20 odst. 1 OZ.

¹¹⁹ HURDÍK, Jan. In LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část*, s. 162 – 163.

3.4.2 Způsob jednání

Omezení jednatelského oprávnění, ať už vnitřní či zákonné, je třeba odlišit od způsobu jednání, resp. zastupování statutárním orgánem.

Stanovení způsobu, jakým jednatelé jednají za společnost je povinnou náležitostí společenské smlouvy¹²⁰, a dále také obligatorně zapisovanou skutečností do obchodního rejstříku¹²¹.

Pokud je ve společnosti jen jeden jednatel, společnost samozřejmě zastupuje jen on sám. Pokud je ale více členů statutárního orgánu, či více samostatných statutárních orgánů, může být způsob jednání jednatelů stanoven různorodě.

Občanský zákoník obecně stanoví, že každý člen statutárního orgánu může společnost zastupovat samostatně¹²². Odborná literatura¹²³ i judikatura¹²⁴ toto obecné pravidlo bez dalšího vztahuje i na více monokratických statutárních orgánů. Stejný závěr o způsobu zastupování více monokratických statutárních orgánů lze dovodit i z obecných pravidel pro zastoupení v občanském zákoníku¹²⁵ – v případě, že zastoupený má pro stejnou záležitost více zástupců, má se za to, že každý může jednat samostatně¹²⁶.

V případě, že společnost má více jednatelů, bez ohledu na to, zda jsou kolektivní či monokratictí, je často při stanovování způsobu jednání ustavováno tzv. pravidlo čtyř očí. Jednak se může jednat o případ, kdy společnost nemá zájem na samostatném jednání jednatelů, a pak může být způsob zastupování stanoven např. tak, že za společnost vždy jednají alespoň dva jednatelé společně. Dále se může jednat i o případ, kdy jednatelé jednají částečně samostatně a částečně společně. To lze ukotvit např. tak, že jednatelé jednají samostatně, ale při záležitostech, které převyšují určitou finanční hodnotu, musí jednat dva (či více) společně.

Tento druhý případ bývá některými autory¹²⁷ považován jako zmatečný a problematický před rejstříkovými soudy. S takovými tvrzeními musím alespoň částečně souhlasit. Vždy totiž bude velice záležet na způsobu vymezení situací, kdy jsou jednatelé povinni jednat ve větším počtu. Lze tak určit podle předmětu jednání, tedy např. nakládání s nemovitostmi, uzavírání úvěrových smluv apod., nebo tak lze určit stanovením, že pokud bude hodnota určité záležitosti přesahovat např. 10 mil. Kč, musí jednat alespoň dva jednatelé společně.

¹²⁰ § 146 odst. 1 písm. g).

¹²¹ § 25 odst. 1 písm. g)

¹²² § 164 odst. 2 OZ.

¹²³ Srov. LASÁK, Jan. In LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část*, s. 843 – 844. DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*, s. 467.

¹²⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30 září 2015, sp. zn. 29 Cdo 880/2015.

¹²⁵ DĚDIČ, Jan. Porušení pravidla „čtyř očí“ při zastupování členy statutárního orgánu. *Právní rádce*, 2017, roč. 25, č. 10, s. 37.

¹²⁶ § 439 OZ.

¹²⁷ Např. DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 469.

Je možné, že v některých případech bude takové stanovení způsobu zastupování považováno za hraničící se snahou omezit jednatelské oprávnění, nebo jako příliš neurčité. Pak je samozřejmé, že takový zápis rejstříkový soud odmítne provést. Ze své zkušenosti ale musím říci, že jsem s obdobným zápisem nikdy neměla potíž.

3.4.3 Společné jednání jednatele a prokuristy

Na závěr výkladu pojednávajícím o jednání statutárního orgánu bych se ráda ještě dotkla možnosti společného jednání jednatele a prokuristy. Prokuristu lze vymezit jako generálního zástupce¹²⁸ podnikatele zapsaného do obchodního rejstříku, přičemž rozsah jeho zástupčího oprávnění je vymezen zákonem. Jedná se o zvláštní druh smluvního zastoupení, jakousi podnikatelskou, obchodněprávní plnou moc. Obsahem prokury jsou veškerá právní jednání, ke kterým při provozu obchodního závodu (či jeho pobočky) dochází, i když je pro ně v jiných případech vyžadována speciální plná moc, přičemž ke zcizování či zatěžování nemovitých věcí je prokurista oprávněn pouze když je to ve zmocnění uvedeno výslovně¹²⁹.

O možnosti společného jednání jednatele a prokuristy je napsána spousta odborných článků i zmínek v monografiích či komentářové literatuře, ale velice podobné argumenty pro a proti takovému způsobu jednání se ve své podstatě opakují ve většině z nich.

Co se týče argumentů, které jsou pro dovolení možnosti společného jednání jednatele a prokuristy, tak bych mezi stěžejní uvedla, že oba instituty jsou si vcelku podobné – nová úprava soukromého práva oba instituty sblíží, zejména s ohledem na posílení povinností a odpovědnosti prokuristy¹³⁰. Oba jsou zástupci společnosti (tj. podnikatele), i když obsah jejich zástupčích oprávnění se liší, a dále omezení jejich zástupčího oprávnění ze strany společnosti nemá účinky vůči třetím osobám, i když bylo zveřejněno¹³¹, prokurista, stejně jako jednatel, je povinen svoji „funkci“ vykonávat s péčí řádného hospodáře, a také se na něj obdobně uplatní ustanovení o střetu zájmů a zákazu konkurence¹³², oba se zapisují do obchodního rejstříku (prokura je zápisem fakultativním, na rozdíl od obligatorního zápisu statutárního orgánu).

Ke společnému jednání jednatele a prokuristy se naše rejstříkové soudy staví kategoricky odmítavě¹³³. Jejich argumentace je vedena zejména odlišností rozsahu (obsahu) zástupčího oprávnění jednatele a prokuristy a také celkového účelu jednotlivých institutů. Jednatel, resp.

¹²⁸ OBROVÁ, Klára. Jednání za obchodní korporaci. *Právní rádce*, 2015, roč. 23, č. 4, s. 27.

¹²⁹ § 450 odst. 1 OZ.

¹³⁰ DIVISEK, Robert, ZELENKOVÁ, Nela. *Prokuristé po rekonstrukci* [online]. epravo.cz, 26. ledna 2015 [cit. 13. února 2018]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/prokuriste-po-rekodifikaci-96345.html>>.

¹³¹ § 453 OZ u prokuristy, § 47 ZOK u jednatele.

¹³² § 454 OZ, § 58 ZOK.

¹³³ Např. Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 5. 2015, sp. zn. 14 Cmo 576/2014. Srov. HANKO, Michal. Společné jednání statutárního orgánu a prokuristy. *Právní rádce*, 2015, roč. 23, č. 12, s. 39 – 40. Nebo MIHÁLIK, Matej. *Společné jednání statutárního orgánu a prokuristy* [online]. epravo.cz, 17. března 2016 [cit. 13. února 2018]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/spolecne-jednani-statutarniho-organu-a-prokuristy-100839.html>>.

statutární orgán, je oprávněn společnost zastupovat ve všech záležitostech, ale zástupčí oprávnění prokuristy je omezeno na provoz obchodního závodu (jeho části); jednatel je mimo to také pověřen obchodním vedením společnosti a má další povinnosti související s vnitřním chodem společnosti.

Lze bez dalšího souhlasit s tím, že v případě, kdy společnost má jednoho jednatele a jednoho (či více) prokuristů, požadavek na společné jednání jednatele a prokuristy ve všech případech, by byl zásahem do neomezenosti jednatelského oprávnění, neboť prokurista k jednáním přesahujícím provoz obchodního závodu není oprávněn – společně by tedy nemohli činit jednání, která by zástupčí oprávnění překračovala, neboť by se staly neplatnými, a fakticky by tedy rozsah zástupčího oprávnění jednatele byl snížen na úroveň prokuristy.

Dále by mi také nepřišlo vhodné společné jednání jednatele a prokuristy, pokud by udělování prokury bylo společenskou smlouvou svěřeno jednatelem, tak jak to zákon o obchodních korporacích nepřímo připouští¹³⁴. Rozhodnutí o schválení udělení prokury náleží do působnosti valné hromady, ledaže společenská smlouva určí odlišné pravidlo. Z tohoto lze dovodit, že by společenská smlouva udělení prokury mohla svěřit přímo jednatelem bez nutnosti schválení valnou hromadou. Taková konstrukce se mi nezdá jako vhodná, zejména ke vzájemném vztahu jednatele a prokuristy, kterého si jednatel sám vybral a prokuru mu za společnost udělil. Zde by už totiž mohlo pravidlo čtyř očí – hlavní důvod zvolení způsobu společného jednání jednatele a prokuristy – mohlo značně pokulhávat a míjet se účinkem.

Snadno si ale dovedu představit, že v případech, kdy má společnost více jednatelů a více prokuristů, a společníci mají zájem na tom, aby pravidlo čtyř očí bylo dodržováno při všech jednáních navenek, způsob společného jednání statutárního orgánu a prokuristy by bylo možné nastavit. Např. tak, že společnost zastupují dva jednatele společně, nebo jeden jednatel společně s prokuristou (či více prokuristy). Takto by bylo možné zachovat pravidlo čtyř očí, a přitom „nebrzdit“ provoz společnosti (obchodního závodu). Samozřejmě právní jednání, ke kterým prokuristé nejsou oprávněni (např. převod či zastavení nemovitosti), by vždy museli provádět jen jednatele.

Uzavřela bych konstatováním, že v současné době je společné jednání jednatele a prokuristy zapsané do obchodního rejstříku jako způsob zastupování společnosti nemožné. Nic ovšem nebrání ustanovení takového pravidla formou vnitřního omezení zástupčího oprávnění, tj. účinky by mělo pouze dovnitř společnosti, třetí osoby by takovým omezením nebyly dotčeny.

¹³⁴ § 190 odst. 2 písm. e) ZOK.

3.4.4 Podepisování

Vždy, když statutární orgán za společnost jedná, musí dát najevo, co jej k tomu opravňuje, pokud to již neplyne z okolností¹³⁵. Jednatel se v tomto případě bude prokazovat zejména zápisem v obchodním rejstříku. V tomto vidím výhodu oproti např. smluvnímu zmocněnci, který se bude prokazovat plnou mocí, neboť nahlížet do obchodního rejstříku je možné odkudkoli, kde je alespoň nějaké internetové připojení. Složitější může být situace prokázání existence jednatelského oprávnění v případě, kdy ještě k zápisu jednatele do obchodního rejstříku nedošlo. Volba jednatele (i jeho odvolání) je účinná již účinností usnesení valné hromady, které bylo k dané věci přijato¹³⁶, a zápis jednatele do obchodního rejstříku je tak pouze deklaratorním. Jednatel by se nejspíš v těchto případech mohl prokazovat právě zápisem usnesení valné hromady, na které byl zvolen, ale nemyslím si, že by se jednalo o častou praxi. Zápis usnesení valné hromady je interním a důvěrným dokumentem společnosti. Proto si dokážu představit, že k takovému kroku se jednatel uchýlí pouze v případě, že je opravdu nutné jednat ihned a nelze počkat ani těch několik dní, které má rejstříkový soud na změnu zápisu.

V případě písemného jednání za společnost by jednatel měl ke svému podpisu připsat i obchodní firmu společnosti a označení, že společnost zastupuje jako jednatel¹³⁷. J. Lasák toto označuje jako „pořádkovou povinnost“¹³⁸, nicméně nedodržení některé náležitosti by mohlo mít za následek např. i to, že by se jednatel mohl zavázat z daného právního jednání sám, pokud by nepřipsal obchodní firmu společnosti¹³⁹.

V obchodním styku je velice běžné, že je právní jednání mezi stranami prováděno v písemné formě, aniž by to bylo vyžadováno zákonem. Je to jakýsi znak toho, že podnikatelé mají rádi určitou míru jistoty formou tzv. černého na bílém. Je to samozřejmě pochopitelné, ze své zkušenosti můžu potvrdit, že se smluvním stranám mnohem lépe plní povinnosti z daného závazkového vztahu, pokud se pod tyto povinnosti podepsaly. A i proto, že písemné jednání je mezi podnikateli běžné, je důležité, aby každá smluvní strana vždy měla jistotu, že za druhou smluvní stranu podepisovala osoba, která k tomu byla oprávněna, a aby to bylo vždy zřejmé z každého podpisu.

¹³⁵ § 161 věta první OZ.

¹³⁶ BĚLOHLÁVEK, Alexander J., ROZEHNAL, Aleš. In BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a kol. (ed). *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*, s. 823.

¹³⁷ § 161 věta druhá OZ.

¹³⁸ LASÁK, Jan. In LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část*, s. 836.

¹³⁹ § 436 odst. 1 OZ.

4 Povinnosti jednatele

V této kapitole se zabývávat některými povinnostmi, ke kterým je jednatel povinen jak ve vztahu ke společnosti, tak ve vztahu k jejím společníkům.

Jako první se pokusím podrobněji analyzovat povinnost jednatele počínat si při výkonu své funkce s péčí řádného hospodáře. Dle mého názoru je to jedna z nejdůležitějších povinností jednatele vůči společnosti, a proto si zaslouží podrobnější výklad.

Následně se budu, již v menším rozsahu, zabývat některými dalšími povinnostmi, které jsou pro řádný výkon funkce jednatele významné.

Nebudu se podrobně zabývat následky porušení povinností, o kterých pojednávám níže, neboť se jedná o materii, která je vzhledem k cílům, které jsem si stanovila v úvodu této práce, příliš obsírná.

4.1 Péče řádného hospodáře

Jak je již zmíněno výše, společnost s ručením omezeným je právní fikcí, a tudíž sama o sobě své záležitosti není schopna spravovat. K této správě je jí dán právě statutární orgán – jednatel.¹⁴⁰

Jednatel ovšem správu společnosti, resp. jejího majetku, nemůže vykonávat jakýmkoli způsobem. Na rozdíl od fyzických osob, které jsou se svým majetkem oprávněny nakládat v podstatě jakkoli, pokud je nelimitují např. práva druhých a jiná ústavněprávní a zákonná omezení (či povinnosti), je u statutárního orgánu SRO základní pravidlo nakládání s majetkem této společnosti jasně zákonem dané, zejména z důvodu, že s majetkem SRO nejčastěji nakládá právě jednatel. K tomuto se sluší uvést, že povinnosti jednatele při řízení a správě společnosti s ručeným omezením jsou přísná, a nelze je proto brát lehkomyšlně.

Jednatel je povinen záležitosti společnosti spravovat náležitým způsobem, který zákon označuje za péči řádného hospodáře.

Tomáš Dvořák péči řádného hospodáře pojímá jako „*výkon vědomé rozhodovací činnosti na základě dostatečných informací, konané v dobré víře ve prospěch společnosti bez preferování vlastních soukromých zájmů, opírající se o racionální základy, vykonávané odborně, po všech stránkách profesionálně (§ 159 odst. 1 OZ), při zachování povinné mlčenlivosti (zejména obchodního tajemství, popř. i jiné zákonem stanovené nebo smluvně převzaté povinnosti mlčenlivosti), ale i zachování dobré pověsti společnosti a nevyzrazení jakýchkoli jiných neveřejných informací*“.¹⁴¹

¹⁴⁰ DVORÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 441.

¹⁴¹ DVORÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 442.

Péči řádného hospodáře OZ vymezuje jako spojení dvou částí – výkon funkce s potřebnými znalostmi a pečlivostí a s nezbytnou loajalitou¹⁴². ZOK pak dále doplňuje, resp. rozvádí: „*pečlivě a s potřebnými znalostmi jedná ten, kdo mohl při podnikatelském rozhodování v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu obchodí korporace; to neplatí, pokud takovéto rozhodnutí nebylo učiněno s nezbytnou loajalitou*“¹⁴³.

4.1.1 Nezbytná loajalita

Povinnost loajality je jednou ze složek závazku jednatele vykonávat funkci s péčí řádného hospodáře.

Loajalitu lze v obecné rovině popsat jako věrnost, oddanost či spolehlivost. Nicméně loajalita sama o sobě žádnému účelu neposlouží – musí tak být vztažena k někomu či něčemu a v případě statutárního orgánu je vztažena k obchodní korporaci¹⁴⁴, resp. zejména k účelu, ke kterému byla založena (což ve svém základu stanovuje zakladatelské právní jednání, a dále pak může být upřesňováno rozhodnutími valné hromady). Jednatel je tedy v rámci povinnosti loajality povinen vždy upřednostnit zájmy korporace nad svými vlastními, nebo zájmy osob jemu blízkých či kohokoli jiného, dále je povinen zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích, které v průběhu výkonu funkce získal, dodržovat zákaz konkurence, či řídit se společenskou smlouvou a usneseními valné hromady¹⁴⁵, také bych zmínila i podporu a zachovávání dobrého jména společnosti, což se dle mého názoru k povinnosti loajality také řadí.

S ohledem na výše uvedené vyvstává otázka, co měl zákonodárce na mysli loajalitou „nezbytnou“. Lze zjevně usoudit, že požadovaná loajalita nemusí, resp. nemá být stoprocentní, absolutní, a tedy vzniká otázka, které případy a situace budou povinnost nezbytné loajality překračovat, a tudíž jí jednatel nebude povinen zachovat. Kromě absurdních případů, kdy by se jednatel vzdal svých nároků na odměnu (pokud byla sjednána), nebo by veškerý svůj čas věnoval jen a pouze korporaci, neboť by byl povinen (zcela) upřednostnit zájmy společnosti nad svými vlastními, si lze představit plnění usnesení valné hromady, které vede k protiprávnímu jednání korporace, nebo v případech, kdy by společnost svým jednáním ohrožovala základní společenské hodnoty, jako jsou např. život, zdraví, demokratické principy nebo zájem na ochraně životního prostředí.

¹⁴² § 159 odst. 1 OZ.

¹⁴³ § 51 odst. 1 ZOK.

¹⁴⁴ HAMPEL, Petr. Statutární orgán a jeho základní povinnosti. *REKODIFIKACE & PRAXE*, 2014, roč. 2, č. 11, s. 15.

¹⁴⁵ Např. LASÁK, Jan. In LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část*, s. 817; obdobně BORSÍK, Daniel. Péče řádného hospodáře bez legend. In BORSÍK, Daniel (ed); HURYCHOVÁ, Klára (ed). *Corporate governance*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 94.

Jako další otázku si lze položit, zda by se nezbytná loajalita vztahovala i na případy ne jen nezákonného jednání, ale i neetického – Daniel Borsík uvádí jako příklad upozornění příslušných institucí na neetické praktiky v dané korporaci (tzv. *whistleblowing*) a zastává názor, že ani na takový případ se nezbytná loajalita vztahovat nebude¹⁴⁶. Já bych si nicméně dovolila částečně nesouhlasit. Podle mého názoru by si jednatel, jakmile se dozví, že k jakýmkoli neetickým praktikám v rámci korporace dochází, měl primárně počínat tak, aby těmto praktikám zabránil a již k nim dále v rámci korporace nedocházelo a docházet nemohlo, a až když by zjistil, že náprava není možná, měl by z toho vyvodit další důsledky (zmiňované oznámení, odstoupení z funkce apod.).

Bez zachování nezbytné míry loajality člen statutárního orgánu povinnost vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře nemůže splnit. Jako příklady porušení povinnosti nezbytné loajality je možné uvést zjevné případy, jako jednatel čerpající ze společnosti finanční prostředky pro své vlastní účely, nebo méně zjevné, např. neposkytnutí dostatečně konkrétních a objektivních informací valné hromadě před jejím rozhodováním.

Za porušení povinnosti loajality, resp. povinnosti péče řádného hospodáře, je jednatel osobně odpovědný, a společnost je oprávněna z toho pro něj vyvodit příslušné důsledky.

Pro úplnost bych ještě uvedla, že ne jen členové volených orgánů jsou povinni ve vztahu k právnické osobě povinni zachovávat povinnost určité loajality. Přistoupením k zakladatelskému dokumentu se i členové korporace zavazují vůči ní „*chovat čestně a zachovávat její vnitřní řád*“, a pokud by zneužil své hlasovací právo k újmě celku (tj. korporaci, jejím společníkům), soud může rozhodnout, že se k jeho hlasu nebude přihlížet.¹⁴⁷ Míra této korporáční loajality¹⁴⁸, jak je literaturou nazývána, je však bezesporu nižší a méně obsáhlá, než jak je tomu v případě členů statutárních orgánů.

4.1.2 Pečlivost a potřebné znalosti

Od člena statutárního orgánu je očekáváno, že funkci bude vykonávat řádně a svědomitě (*lege artis*)¹⁴⁹, tj. s řádnou péčí – OZ toto označuje jako potřebné znalosti a pečlivost.

Tímto dle mého názoru zákon vyjadřuje předpoklad, resp. požadavek, aby jednatel společnosti nebyl osobou bez jakýchkoli (odborných) předpokladů. Určitá míra odbornosti se u jednatele vyžaduje, nicméně se nejedná přímo o odbornou péči tak, jak ji definuje OZ v § 5. Tím by zákonodárce neúměrně omezil členství ve statutárním orgánu osobám, které nejsou odborníky

¹⁴⁶ BORSÍK, Daniel. Péče řádného hospodáře bez legend. In BORSÍK, Daniel (ed); HURYCHOVÁ, Klára (ed). *Corporate governance*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 94.

¹⁴⁷ § 212 OZ.

¹⁴⁸ Srov. LASÁK, Jan. In LASÁK, Jan a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích. Komentář. I. díl*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 425; nebo ŠTENGLOVÁ, Ivana; HAVEL, Bohumil. In ŠTENGLOVÁ, Ivana a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 327.

¹⁴⁹ DVORÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*, s. 442.

ve všech oblastech, kterých se výkon funkce jednatele dotýká¹⁵⁰. Ovšem v případě, že takové odborné znalosti, tj. znalosti stojící nad obecnou mírou odbornosti, která je po něm vyžadována, jednatel má, je povinen je v zájmu společnosti při výkonu své funkce využívat¹⁵¹, jinak povinnost péče řádného hospodáře bude porušovat.

Míru pečlivého jednání s potřebnými znalostmi, tj. požadavek náležité péče, lze vyjádřit jako péči, kterou by vynaložila jiná rozumně pečlivá a všímavá osoba ve srovnatelné situaci¹⁵², při zvážení veškerých informací, které jsou jí rozumně dostupné, přičemž za rozumně dostupné informace lze považovat informace, které jsou jednateli přístupné bez zvláštních překážek¹⁵³.

Ve výše zmíněných výkladech můžeme pozorovat, že požadavek náležité péče není ve svém rozsahu absolutní – zákon i výslovně zmiňuje, že se má přihlídnout k péči, kterou by v obdobné situaci vynaložil jiný rozumně pečlivý podnikatel. Tedy povinnost jednatele jednat informovaně neznámá, že si musí zajistit veškeré existující informace k danému tématu před učiněním každého rozhodnutí, naopak je oprávněn se např. spolehnout na své „podřízené“ v rámci hierarchie společnosti, a na informace, které jsou mu těmito předloženy, za podmínky, že tyto podřízené byli v souladu s péčí řádného hospodáře do společnosti jednatelům přijati (příp. ve společnosti ponecháni).

4.1.3 Pravidlo podnikatelského úsudku

Pravidlo podnikatelského úsudku (neboli *business judgement rule*) určitým způsobem dotváří povinnost jednatele počínat si s péčí řádného hospodáře, nikoliv ale tak, že by stanovovalo pravidla, jakým způsobem si má člen statutárního orgánu při správě společnosti počínat, ale pouze vymezuje rozsah soudního přezkumu¹⁵⁴ v případech soudního posouzení, zda jednatel povinnosti péče řádného hospodáře při daném rozhodování řádně dostal.

Jak už jsem výše naznačila, řádná správa SRO jednatelům se obsahově liší od případů nakládání fyzické osoby se svým vlastním majetkem. Jednatel je při řádné správě společnosti povinen respektovat účel, ke kterému byla založena, což v drtivé většině případů bude účel podnikatelský, tzn. záměrem společníků při zakládání společnosti je téměř vždy dosahování zisku.

Při vedení společnosti je jednatel stavěn do postavení, kdy je povinen, činit více či méně riziková rozhodnutí, ke kterým při podnikatelské činnosti bezesporu dochází, resp. je to od něj

¹⁵⁰ BALÝOVÁ, Lucie. Péče řádného hospodáře ve volených orgánech obchodních korporací ve světle rekonstrukce. *Obchodněprávní revue*, 2014, roč. 6, č. 7 – 8, s. 214.

¹⁵¹ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. července 2008, sp. zn. 29 Cdo 1262/2006.

¹⁵² Srov. § 52 odst. 1 ZOK.

¹⁵³ BORSÍK, Daniel. Péče řádného hospodáře a pravidlo podnikatelského úsudku bez legend. *Obchodněprávní revue*, 2015, roč. 6, č. 7 – 8, s. 201.

¹⁵⁴ LASÁK, Jan. In LASÁK, Jan a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích. Komentář. I. díl*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 415.

dokonce v určité míře i očekáváno a vyžadováno¹⁵⁵. Ovšem s vyšší mírou (hospodářského) rizika zákonitě souvisí i vyšší míra rizika omylu v daném rozhodnutí, a s tím i úměrně stoupající míra odpovědnosti pro případ, že by to jaksi „nevyšlo“. Logicky tak přísná pravidla, která jsou na proces rozhodování a jednání člena statutárního orgánu kladena (včetně převrácení důkazního břemene), mohou vést ke snížení ochoty jednatele riskovat. A právě proto byl do ZOK výslovně zasazen institut *business judgement rule* jako jakýsi korektiv povinnosti řádné péče.

Důvodová zpráva k ZOK uvádí, že „jedná-li (rozhoduje-li) někdo náležitě, informovaně a v zájmu společnosti, nemůže nést veškerá rizika, která mohou v rámci podnikání nastat. Je-li celková koncepce společnosti vystavěna na smlouvě s nejistým výsledkem, není možné chtít po profesionálním managementu, aby nesl všechna možná rizika svého jednání, tedy i ta, která nemohl ovlivnit;“¹⁵⁶ K tomuto lze jen dodat, že předmětem posuzování péče řádného hospodáře je pouze provedení řádného rozhodovacího procesu, a ne dosažení určitého výsledku¹⁵⁷.

Podstata pravidla podnikatelského úsudku tedy tkví v tom, že i když jednatel při výkonu své funkce společnosti způsobil negativní následek, může se odpovědnosti za tento negativní následek zprostit tak, že prokáže¹⁵⁸, že jednal s řádnou péčí (*lege artis*), to ale neplatí, pokud nejednal s nezbytnou loajalitou.

Při prokazování, že bylo rozhodováno s řádnou péčí, bude jednatel muset obhájit, že byl v dobré víře, že jednal informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace¹⁵⁹.

Dobrou víru ve smyslu výše uvedeného lze popsat jako racionální vnitřní přesvědčení¹⁶⁰ statutárního orgánu, že jednal informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace. Dobrá víra je ale subjektivní vnitřní stav dané osoby, který lze prokázat pouze jeho vnějšími projevy – v tomto případě budou vnějšími projevy dobré víry statutárního orgánu jeho informovanost a obhajitelný zájem při podnikatelském rozhodování.¹⁶¹

Požadavek na dostatečnou informovanost člena statutárního orgánu bude dle mého názoru spočívat předně v zajištění všech nezbytných podkladů. Asi by nebylo vhodné očekávat, že jednatel bude o dané věci informován absolutně. Jednak by stoprocentní analýzy dané materie znamenaly vysokou časovou náročnost, což by mohlo vést ke značně zpomalenému

¹⁵⁵ VÍTEK, Jindřich. *Odpovědnost statutárních orgánů obchodních společností*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, s. 216.

¹⁵⁶ HAVEL, Bohumil a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích s aktualizovanou důvodovou zprávou*. 1. vydání. Ostrava: Sagit, 2012, s. 53.

¹⁵⁷ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. listopadu 2010, sp. zn. 29 Cdo 3376/2009; obdobně 18. SKÁLOVÁ, Jana a kol. (ed). *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2015, s. 44.

¹⁵⁸ Pozn.: důkazní břemeno leží na jednatelem samotném, nikoli na společnosti, srov. § 52 odst. 2 ZOK.

¹⁵⁹ § 51 odst. 1 ZOK.

¹⁶⁰ LASÁK, Jan. In LASÁK, Jan a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích. Komentář. I. díl*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 418.

¹⁶¹ BORSÍK, Daniel. Péče řádného hospodáře a pravidlo podnikatelského úsudku bez legend. *Obchodněprávní revue*, 2015, roč. 6, č. 7 – 8, s. 204.

rozhodování, na kterém, troufám si tvrdit, při podnikání velký zájem není – schopnost rychlého (a informovaného) rozhodování managementu je dle mé zkušenosti velice ceněna, a jednak by jednatel musel být expertem v dané oblasti tak, aby byl schopen stoprocentně dané materii do hloubky porozumět se všemi možnými důsledky – a to by bylo, jak už je výše zmíněno, značně omezující vzhledem k okruhu osob, které by byly oprávněny funkci jednatele vykonávat. Je také otázkou, zda je vůbec absolutní informovanost skutečně možná. Se všemi možnými důsledky a výstupy by se o tom dalo uvažovat snad u jednodušších případů, kdy je míra podnikatelského rizika nižší a tato proměnná tudíž není tolik náchylná k neočekávaným změnám; dovedu si představit, že by se jednalo zejména u rozhodnutí krátkodobějšího charakteru. Ovšem u složitějších situacích, kdy je třeba vzít v potaz i více skutečností či událostí, u kterých není stoprocentně jisté kdy přesně a zda vůbec nastanou (např. v oblastech podnikání, kde jsou časté velké výkyvy trhu), je absolutní informovat zcela nemožná.

Lze tedy uzavřít, že informované jednání bude spočívat zejména v získání informací, které jsou v daném místě a čase rozumně dostupné, a v následném posouzení relevance a závažnosti každého zdroje.¹⁶²

Zájem SRO je vymezen jejím účelem ve společenské smlouvě.¹⁶³ Pokud je účelem společnosti podnikání, je zřejmé, že primárním zájmem je dosažení zisku. Ovšem zájem společnosti na dosažení zisku bude podpořen zejména myšlenkou na dlouhodobou prosperitu a rozvoj, zatímco zájem společníka bude na zhodnocení jeho investice (samozřejmě ne vždy).

Zájmy společnosti a zájmy společníků se tedy ne vždy budou krýt. Lze si představit nejrůznější množství případů, kdy tomu tak nebude. Např. v situaci, kdy na základě účetní závěrky je společnost v zisku. Tento zisk může jednatel rozdělit mezi společníky¹⁶⁴ (pokud si toto rozhodování nevyhradila valná hromada¹⁶⁵), ale může jej také použít na výstavbu nové výrobní linky, modernizaci výrobních prostor, nákup nových technologií, nebo na zvýšení platů a ustanovení benefitů pro zaměstnance. Každý z těchto zájmů by byl pro jednatele za určitých předpokladů obhajitelný. Je jasné, že preferovaný zájem by neměl být v rozporu se společenskou smlouvou, právními předpisy či dobrými mravy.

Výplata podílů na zisku mezi společníky je obhajitelným zájem, pokud jsou splněny předpoklady stanovené společenskou smlouvou a právními předpisy, a za podmínky, že

¹⁶² Srov. např. BORSÍK, Daniel. Péče řádného hospodáře bez legend. In BORSÍK, Daniel (ed); HURYCHOVÁ, Klára (ed). *Corporate governance*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015, s. 97 – 98; obdobně LASÁK, Jan. In LASÁK, Jan a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích. Komentář. I. díl*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 419 – 421.

¹⁶³ BORSÍK, Daniel. Péče řádného hospodáře a pravidlo podnikatelského úsudku bez legend. *Obchodněprávní revue*, 2015, roč. 6, č. 7 – 8, s. 205.

¹⁶⁴ § 34 odst. 3 ZOK.

¹⁶⁵ § 190 odst. 3 ZOK.

vymezených finančních prostředků není třeba pro jiné účely společnosti (např. nutné investice, tvorba rezervního fondu apod.). Výstavba nové výrobní linky, modernizace výrobních prostor, či nákup nových technologií také mohou být obhajitelnými zájmy, ovšem zde už je zřejmé, že návratnost takových investic může být dlouhodobější, stejně jako u zvyšování platů zaměstnancům či poskytování zaměstnaneckých benefitů – zde je jasným účelem snaha o zkvalitnění personální složky podniku, zpříjemnění pracovních podmínek tak, aby se fluktuace zaměstnanců snížila.

Zde je ale vidět, že zájem na dlouhodobém rozvoji obchodního závodu se střetává s pojetím korporace jako nástroje na zhodnocení finančních prostředků.

Statutární orgán si může vybrat jeden či více takových zájmů, nicméně vždy musí být schopen prokázat, že tento zájem lze rozumně považovat za obhajitelný ve vztahu k dané korporaci.

Dobrá víra jednatele, objektivizovaná jeho informovaností a obhajitelným zájem společnosti, musí být vždy posuzována k časovému okamžiku, kdy jednatel své (rozporované) rozhodnutí učinil.

Pokud člen statutárního orgánu prokáže, že s při rozporovaném rozhodnutí počínal loajálně, a přitom byl v dobré víře, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace, povinnost péče řádného hospodáře neporušil, a nemůže být tudíž odpovědný za škodu, která jeho podnikatelským rozhodnutím společnosti vznikla.

4.2 Další povinnosti jednatele

Zde se pokusím pojednat o některých dalších povinnostech, které jednatel vůči společnosti či společníkům má, nicméně se nebude jednat o úplný výčet. Zaměřím se zejména na povinnosti vyplývající ze ZOK.

4.2.1 Osobní výkon funkce

OZ stanoví, že *„člen voleného orgánu vykonává funkci osobně; to však nebrání tomu, aby člen zmocnil pro jednotlivý případ jiného člena téhož orgánu, aby za něho při jeho neúčasti hlasoval.“*¹⁶⁶

Z tohoto ustanovení plyne, že v rámci hlasování v kolektivním statutárním orgánu, je člen tohoto orgánu povinen vykonávat funkci, resp. hlasovat primárně osobně. Zákon sice připouští možnost zastoupení členem téhož orgánu pro případ neúčasti zastupovaného člena, za podmínky, že plná moc bude udělena pro konkrétní případ neúčasti zastupovaného člena, za podmínky, že plná moc bude udělena pro konkrétní případ.

¹⁶⁶ § 159 odst. 2 OZ.

Při hlasování v rámci statutárního orgánu – at' už kolektivního či hlasování o obchodním vedení v případě více samostatných jednatelů – se jednatel nemůže nechat zastoupit členem jiného orgánu společnosti, ani třetí osobou.

Podmínku neúčasti zákon blíže nekonkretizuje, a proto lze usoudit, že důvod udělení plné moci nemusí být zdůvodněn. Samozřejmě jsou případy nemoci či tzv. služebních cest, ale zákon přímo nebrání ani možnosti dlouhodobého zastupování – samozřejmě za podmínky, že pro každé jednání statutárního orgánu bude udělena plná moc. Může to být i vhodné, zejm. v případech, kdy jednoho člena od ostatních dělí podstatnější vzdálenost – nic nebrání konkretizaci způsobu, jakým je zmocněnec oprávněn hlasovat v každé plné moci a zpětná kontrola by byla zajištěn zápisem z jednání.

Problémem by ale mohla být bezdůvodná neúčast na zasedáních statutárního orgánu. V tomto případě už by mohlo docházet k porušování povinnosti loajality, tj. péče řádného hospodáře.¹⁶⁷

4.2.2 Pravidla pro střet zájmů

Jak už je výše zmíněno, jednatel je v rámci jeho povinnosti zachovávat při výkonu funkce nezbytnou míru loajality vůči společnosti, tedy je mj. povinen upřednostňovat zájmy společnosti před svými vlastními (či zájmy jiných osob). Některá odborná literatura dokonce uvádí, že právní úprava střetu zájmů v ZOK je jakýmsi doplněním, rozšířením péče řádného hospodáře¹⁶⁸.

Já osobně bych se k tomuto náhledu na věc klonila také, neboť i ZOK výslovně stanoví, že (možný) střet zájmu jednatele péče řádného hospodáře nezprošťuje.¹⁶⁹

V případě, že jednatel zjistí, že by mohlo dojít ke střetu mezi zájmy společnosti a jeho vlastními, je povinen toto společnosti bez zbytečného odkladu oznámit. Samotný střet zájmu nemusí ani nastat, ke vzniku oznamovací povinnosti postačuje, že ke střetu může dojít. Účelem právní úpravy je tedy konfliktu zájmů zabránit, resp. poskytnout společnosti možnost vhodným způsobem zasáhnout¹⁷⁰.

ZOK definuje tři možné typy konfliktních situací, ke kterým může dojít:¹⁷¹

V první řadě se jedná o obecný střet mezi zájmy společnosti a jednatele¹⁷² – např. může jít o situaci, kdy bude jednatelem nabídnuta obchodní příležitost, které by ovšem mohla využít i

¹⁶⁷ LASÁK, Jan. In LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část*, s. 824.

¹⁶⁸ HAVEL, Bohumil. Konflikt zájmů při správě obchodních korporací (vztah § 437 odst. 2 ObčZ a § 54 a násl. ZOK). *Právní rozhledy*, 2015, roč. 23, č. 8, s. 274.

¹⁶⁹ § 54 odst. 3 ZOK.

¹⁷⁰ DĚDIČ, Jan. Úprava konfliktů zájmů v zákoně o obchodních korporacích ve vazbě na nový občanský zákoník. *Právní rozhledy*, 2014, roč. 22, č. 15 – 16, s. 526.

¹⁷¹ FILIP, Václav, FRYBACH, David. *Společnost s ručením omezeným*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 371.

¹⁷² § 54 ZOK.

společnost. Dále se bude jednat o případ, kdy jednatel (či osoba jemu blízká) plánuje se společností uzavřít smlouvu¹⁷³, která se netýká běžného obchodního styku¹⁷⁴. A nakonec se bude jednat o situaci, kdy má společnost zajišťovat či utvrzovat dluhy jednatele (či osobě jemu blízké) či se stát jejich spoludlužníky¹⁷⁵, leda by se jednalo o běžný obchodní styk.

Všechny tři výše uvedené případy mají pro jednatele obdobný postup – je bez zbytečného odkladu povinen informovat příslušný orgán, či orgány společnosti.

Co se týče následků, tak se budou lišit dle skutkové podstaty střetu zájmu – jednatelem může být pozastaven výkon funkce (první případ), nebo může uzavření smlouvy, resp. zajištění dluhu zakázáno valnou hromadou, příp. kontrolním orgánem.

Dle mého názoru je velice vhodné, že se střet zájmů nevztahuje na smlouvy uzavírané v rámci běžného obchodního styku, neboť zejména v některých úzce specifických obchodních odvětvích by jinak mohlo docházet ke zbytečným prodlevám mezi zajištěním podnikatelské příležitosti a následným vlastním uzavřením smlouvy.

4.2.3 Zákaz konkurence

Zjevným účelem povinnosti jednatele dodržovat zákaz konkurence, je ochrana společnosti před konkurenčním jednáním jednatele na úkor společnosti.

Obdobně jako u povinnosti jednatele vyvarovat se střetu zájmů, i zde je možné říci, že zákaz konkurence dotváří povinnost péče řádného hospodáře, neboť zabraňuje nepoctivému a nelajálnímu jednání členů statutárního orgánu vůči společnosti.

Zákon uvádí výčet situací, které považuje za konkurenční jednání, přičemž společenská smlouva může se souhlasem všech společníků stanovit další.¹⁷⁶ Rozsah zákazu konkurence ovšem nemůže být zúžen, jedná se o ustanovení kogentní povahy¹⁷⁷.

Obecně tedy platí, že jednatel např. není oprávněn podnikat ve stejném předmětu podnikání jako společnost, ale za určitých předpokladů toto jednání bude dovolené.

Jednak se bude jednat o situaci, kdy jednatel získá ke konkurenčnímu jednání souhlas všech společníků, jednak v půjde o případ, kdy v okamžiku ustanovení jednatele do funkce na to byli společníci výslovně upozorněni, a nakonec může také dojít k situaci, kdy ke konkurenční skutečnosti došlo později (než v okamžiku ustanovení jednatele do funkce), jednatel na toto

¹⁷³ § 55 ZOK.

¹⁷⁴ § 57 ZOK.

¹⁷⁵ § 56 ZOK.

¹⁷⁶ § 199 odst. 1 a 3 ZOK.

¹⁷⁷ NEVRKLA, Luboš. *Zákaz konkurence ve společnosti s ručením omezeným podle zákona o obchodních korporacích* [online]. epravo.cz, 13. ledna 2015 [cit. 19. srpna 2018]. Dostupné na < <https://www.epravo.cz/top/clanky/zakaz-konkurence-ve-spolecnosti-s-rucenim-omezenym-podle-zakona-o-obchodnich-korporacich-96696.html> >.

společníky písemně upozornil a žádný z nich s takovou činností jednatele do jednoho měsíce od oznámení nevyslovil nesouhlas.

Ne vždy bude jednání, které by spadalo pod některou skutkovou podstatu zákazu konkurence, pro společnost škodlivé, proto mi až zbytečně přísná nemožnost zákaz konkurence zúžit přímo společenskou smlouvou.

4.2.4 Některé ostatní povinnosti jednatele

S ohledem na to, že jednatelem je při výkonu funkce dán obrovský manipulační prostor, je pouze odpovídající, aby se se „svobodou“ vázalo i větší množství povinností. Zde bych si dovolila uvést již jen stručný výčet dalších povinností, které je jednatel povinen plnit.

Informační povinnost

Jednatel je povinen společníkům na vyžádání poskytovat informace týkající se společnosti, nechat je nahlížet do dokladů a kontrolovat údaje v nich uvedené. Tato práva společníků mohou být na jednatelem uplatňována jak na valné hromadě, tak mimo ni.¹⁷⁸

Vedení účetnictví a seznamu společníků

Jednatel je povinen zajistit, aby účetnictví společnosti bylo řádně vedeno. Již přímo z dikce zákona vyplývá, že na jednatele není kladeno, aby účetnictví vedl osobně, ale je jeho povinností zajistit dostatečně kvalifikovanou a odbornou osobu a vedení účetnictví jí svěřil¹⁷⁹, jednatel ovšem bude v rámci péče řádného hospodáře za tuto delegaci odpovědný (*culpa in eligendo*)¹⁸⁰.

Jednatel je dále také zajišťuje vedení seznamu společníků a s tím spojených informací dle § 139 ZOK.

Svolávání valné hromady

Jednatel je povinen pravidelně svolávat společníky na valnou hromadu, a to alespoň jednou za účetní období.¹⁸¹ V praxi to znamená povinnost jednatele svolat valnou hromadu každý kalendářní rok nejpozději do konce měsíce června, aby mohla být řádně projednána účetní závěrka. Jednatel má také povinnost valnou hromadu svolat, jakmile zjistí, že společnosti hrozí úpadek, nebo z jiných vážných důvodů¹⁸². Dále jednatel také svolá valnou hromadu na žádost kvalifikovaného společníka (společníků) k projednání navržených záležitostí¹⁸³. Jednatel je také vždy povinen osobní účasti na valné hromadě¹⁸⁴.

Úplné znění společenské smlouvy

¹⁷⁸ § 155 ZOK, srov. § 196 ZOK.

¹⁷⁹ ŠTENGLOVÁ, Ivana. In ŠTENGLOVÁ, Ivana a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 245.

¹⁸⁰ LASÁK, Jan. In LASÁK, Jan a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích*, s. 423.

¹⁸¹ § 181 ZOK.

¹⁸² § 182 ZOK.

¹⁸³ § 187 ZOK.

¹⁸⁴ § 184 odst. 4 ZOK.

Jakmile se jednatel dozví, že došlo ke změně společenské smlouvy rozhodnutím valné hromady, je jednatel povinen v souladu s takovým rozhodnutím valné hromady společenskou smlouvu změnit a úplné znění založit do sbírky listin obchodního rejstříku.¹⁸⁵

¹⁸⁵ § 147 a § 197 ZOK.

Závěr

Za cíle své diplomové práce jsem si stanovila zejména podat ucelenější výklad těch znaků, vlastností a povinností, které jsou podle mě u statutárního orgánu společnosti s ručením omezeným v praxi nejvýznamnější a také poukázat na problematická ustanovení, resp. jejich problematická či rozporuplná provedení do praxe.

Již v úvodu své práce konstatuji, že výkon funkce jednatele klade na osobu, která ji vykonává, velké požadavky.

Právní úprava, která se na jednatele vztahuje, může na první pohled vypadat zmatečně, ale opak je pravdou. Občanský zákoník poskytuje právní úpravě jednatele obecný základ, na který následně navazuje obecná část zákona o obchodních korporacích, při stanovení povinností všem členům volených orgánů, a následně v části týkající se SRO vymezuje další konkrétní instituty a povinnosti, které se jednatele týkají.

Za velice pozitivní považuji, že od účinnosti zákona o obchodních korporacích může funkci statutárního orgánu SRO vykonávat i právnická osoba. Lze v tom vidět např. i větší manipulační prostor v rámci nastavení hierarchie v koncernu, resp. tzv. spřízněných obchodních korporací. Je však rozumné, že zákon jasně stanovuje, že v případě právnické osoby – jednatele vždy musí být ustanoven zmocněnec, který dostává všem předpokladům pro výkon funkce, které zákon stanovuje pro jednatele – fyzickou osobu.

Požadavek, aby byl člen voleného orgánu právnické osoby plně svéprávný, samozřejmě není nic nového, nicméně je pro mě poměrně překvapující, že občanský zákoník umožňuje z povinnosti plné svéprávnosti výjimku – jednatelem společnosti, která nebyla založena za účelem podnikání a její hlavní činnost se týká nezletilých nebo osob s omezenou svéprávností, může být osoba nezletilá, nebo osoba, jejíž svéprávnost byla soudem omezena za podmínky, že se bude jednat o členství v kolektivním orgánu. Zde musím přiznat, že si dost dobře nedokážu představit, jak osoba nezletilá či omezeně svéprávná vykonává svou funkci řádně s péčí řádného hospodáře.

Co se týče postavení jednatele, resp. jednatelů v rámci společnosti, nepovažuji za vhodnou možnost, že pokud je ustanoveno více jednatelů a není společenskou smlouvou určeno, že tvoří kolektivní orgán, a to zejména s ohledem na zastupování společnosti vůči třetím osobám. Sama ze své praxe můžu zhodnotit, že takové postavení více jednatelů v rámci společnosti může působit dosti zmatečně a problematicky. Může totiž velice snadno docházet k situacím, kdy jednatel A vyjednává smlouvu na rekonstrukci malého rozsahu se stavitelem X, zatímco mezitím už se jednateli B podařilo na totožnou rekonstrukci uzavřít smlouvou s jednatelem Y. Společnost tak snadno může ochromena neochotou jednatelů vzájemně konzultovat i běžný provoz společnosti.

Jako velice zajímavý podnět беру doporučení J. Pokorné, aby konkrétní obsah záležitostí, které spadají pod obchodní vedení, byly přímo stanoveny společenskou smlouvou. Nicméně jsem se s tímto ještě v praxi nesešla. Ne vždy by navíc takový úplný výčet byl vhodný v každé situaci – může se stát, že jednou určitá záležitost bude součástí obchodního vedení, a podruhé už by tomu tak být nemuselo, dle aktuální situace, ve které se daná společnost nachází.

Zde bych chtěla poukázat na skutečnost, že i přes to, že nikdo není oprávněn jednatelem udílet pokyny týkající se obchodního vedení společnosti, nelze nezmínit, že velká spousta společníků se bude rozhodování jednatele, i přes zákaz, snažit nějakým způsobem ovlivnit či nasměrovat s odkazem na to, že přece jde o jejich společnost a majetek, nicméně je povinností jednatele, aby takovému tlaku odolal a dodržoval povinnost péče řádného hospodáře.

Za zajímavý závěr považuji možnost vnitřního omezení jednatelského oprávnění. Pokud bude určeno společenskou smlouvou určen požadavek předchozího souhlasu valné hromady či jiného orgánu společnosti s určitým typem ne zcela běžných právních jednání (záležitosti např. rekonstrukce závodu, stavba nové budovy, úvěry vysokých částek, riskantní transakce apod.), v mnohém to může být jednatelem ku prospěchu, neboť to jednotlivým společníkům dává určitou míru jistoty a kontroly nad jinak velice svobodným jednatelem.

Problematiku společného jednání jednatele a prokuristy považuji za slabší místo současné praxe. Skutečnost, že není rejstříkovými soudy akceptované, беру jako velký nedostatek. Nic ovšem nebrání ustanovení takového pravidla formou vnitřního omezení zástupčího oprávnění, tj. účinky by mělo pouze dovnitř společnosti, třetí osoby by takovým omezením nebyly dotčeny.

Péče řádného hospodáře je bezesporu náročnou materií, kterou nelze podceňovat. Na jednatele klade obrovské nároky. Dobrá víra jednatele, objektivizovaná jeho informovaností a obhajitelným zájmem společnosti, musí být vždy posuzována k časovému okamžiku, kdy jednatel své (rozporované) rozhodnutí učinil.

Pokud člen statutárního orgánu prokáže, že s při rozporovaném rozhodnutí počínal loajálně, a přitom byl v dobré víře, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace, povinnost péče řádného hospodáře neporušil, a nemůže být tudíž odpovědný za škodu, která jeho podnikatelským rozhodnutím společnosti vznikla.

Uzavřela bych, že osoba, která vykonává funkci jednatele, zejména ve větší SRO, má velice náročný profesní život, a že je třeba si vždy důkladně a pořádně rozmyslet, zda funkci jednatele přijmout či nikoli.

Bibliografie

Monografie

1. BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a kol. (ed). *Komentář ke zákonu o obchodních korporacích*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 2733 s. ISBN 978-80-7380-451-0.
2. ŠTENGLOVÁ, Ivana a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013. 1. vydání. 994 s. ISBN 978-80-7400-480-3.
3. LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011. 2. přepracované a doplněné vydání. 309 s. ISBN 978-80-7418-114-6.
4. LAVICKÝ, Petr a kol. (ed). *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1 – 654). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. 2400 s. ISBN 978-80-7400-529-9.
5. POKORNÁ, Jarmila, a kol. *Obchodní společnosti a družstva*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. 448 s. ISBN 978-80-7400-475-9.
6. MELZER, Filip a kol. (ed). *Občanský zákoník. Velký komentář. § 1 – 117*. 1. vydání. Praha: Leges, 2013. 649 s. ISBN 978-80-87576-73-1.
7. CHALUPA, Ivan a kol. *Obchodní korporace. Obecná část. Základy soukromého práva V*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. 183 s. ISBN 978-80-7400-577-0.
8. KAMENÍK, Petr a kol. (ed). *Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2014. 404 s. ISBN 978-80-7478-471-2.
9. DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2014. 696 s. ISBN 978-80-7478-633-4.
10. FILIP, Václav, FRYBACH, David. *Společnost s ručením omezeným*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016. 616 s. ISBN 978-80-7552-231-3.
11. BEJČEK, Josef a kol. *Obchodní právo. Obecná část. Soutěžní právo*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. 410 s. ISBN 978-80-7400-547-3.
12. ELIÁŠ, Karel. *Společnost s ručením omezeným*. 1. vydání. Praha: PROSPEKTUM, 1997. 256 s. ISBN 80-7175-047-6.
13. LASÁK, Jan a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích. Komentář. I. díl*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014. 1608 s. ISBN 978-80-7478-537-5.
14. BORSÍK, Daniel. *Péče řádného hospodáře bez legend*. In BORSÍK, Daniel (ed); HURYCHOVÁ, Klára (ed). *Corporate governance*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. 280 s. ISBN 978-80-7478-654-9.
15. VÍTEK, Jindřich. *Odpovědnost statutárních orgánů obchodních společností*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 388 s. ISBN 978-80-7357-862-6.

16. HAVEL, Bohumil a kol. (ed). *Zákon o obchodních korporacích s aktualizovanou důvodovou zprávou*. 1. vydání. Ostrava: Sagit, 2012. 287 s. ISBN 978-80-7208-923-9.
17. SKÁLOVÁ, Jana a kol. (ed). *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2015. 176 s. ISBN 978-80-7478-971-7.

Odborné články

18. MURÁR, Filip. *Kolik stojí založit společnost s ručením omezeným?* [online]. epravo.cz, 24. listopadu 2016 [cit. 28. listopadu 2016]. Dostupné na <<http://www.epravo.cz/top/clanky/kolik-stoji-zalozit-spolecnost-s-rucenim-omezenym-104072.html>>.
19. PELIKÁNOVÁ, Irena. Problémy nové kodifikace, právnické osoby, jejich orgány, zastoupení a forma právních jednání. *REKODIFIKACE ě PRAXE*, 2015, roč. 3, č. 10, s. 2 – 12.
20. ČECH, Petr. Rekodifikace: Hlavní změny v právu společností. *Právní rádce*, 2012, roč. 20, č. 5, s. 6 – 9.
21. JOSKOVÁ, Lucie. Jednatelé jako kolektivní orgán. *REKODIFIKACE ě PRAXE*, 2013, roč. 1, č. 10, s. 2 – 5.
22. DOSTÁL, Jirí, FIALA, Petr. *Jednatelé jako kolektivní orgán* [online]. epravo.cz, 29. srpna 2014 [cit. 29. dubna 2017]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/jednatele-jako-kolektivni-organ-95020.html>>.
23. EICHLEROVÁ, Kateřina. Jednatelé – kolektivní, nebo individuální orgán? *REKODIFIKACE ě PRAXE*, 2015, roč. 3, č. 7 – 8, s. 32 – 37.
24. DĚDIČ, Jan. Porušení pravidla „čtyř očí“ při zastupování členy statutárního orgánu. *Právní rádce*, 2017, roč. 25, č. 10, s. 34 – 41.
25. DIVISEK, Robert, ZELENKOVÁ, Nela. *Prokuristé po rekodifikaci* [online]. epravo.cz, 26. ledna 2015 [cit. 13. února 2018]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/prokuriste-po-rekodifikaci-96345.html>>.
26. OBROVÁ, Klára. Jednání za obchodní korporaci. *Právní rádce*, 2015, roč. 23, č. 4, s. 26 – 27.
27. HANKO, Michal. Společné jednání statutárního orgánu a prokuristy. *Právní rádce*, 2015, roč. 23, č. 12, s. 38 – 40.
28. MIHÁLIK, Matej. *Společné jednání statutárního orgánu a prokuristy* [online]. epravo.cz, 17. března 2016 [cit. 13. února 2018]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/spolecne-jednani-statutarniho-organu-a-prokuristy-100839.html>>.

29. HAMPEL, Petr. Statutární orgán a jeho základní povinnosti. *REKODIFIKACE PRAXE*, 2014, roč. 2, č. 11, s. 15 – 18.
30. BALÝOVÁ, Lucie. Péče řádného hospodáře ve volených orgánech obchodních korporací ve světle rekodifikace. *Obchodněprávní revue*, 2014, roč. 6, č. 7 – 8, s. 212 – 219.
31. BORSÍK, Daniel. Péče řádného hospodáře a pravidlo podnikatelského úsudku bez legend. *Obchodněprávní revue*, 2015, roč. 6, č. 7 – 8, s. 193 – 208.
32. DĚDIČ, Jan. Úprava konfliktů zájmů v zákoně o obchodních korporacích ve vazbě na nový občanský zákoník. *Právní rozhledy*, 2014, roč. 22, č. 15 – 16, s. 524 – 536.
33. HAVEL, Bohumil. Konflikt zájmů při správě obchodních korporací (vztah § 437 odst. 2 ObčZ a § 54 a násl. ZOK). *Právní rozhledy*, 2015, roč. 23, č. 8, s. 272 - 275.
34. NEVRKLA, Luboš. *Zákaz konkurence ve společnosti s ručením omezeným podle zákona o obchodních korporacích* [online]. epravo.cz, 13. ledna 2015 [cit. 19. srpna 2018]. Dostupné na < <https://www.epravo.cz/top/clanky/zakaz-konkurence-ve-spolecnosti-s-rucenim-omezenym-podle-zakona-o-obchodnich-korporacich-96696.html>>.

Judikatura

35. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. srpna 2004, sp. zn. 29 Odo 479/2003
36. Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 5. října 2005, sp. zn. 5 Tdo 1208/2005
37. Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 5. dubna 2006, sp. zn. 5 Tdo 94/2006
38. Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. května 2007, sp. zn. 29 Odo 1120/2005
39. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. února 2007, sp. zn. 29 Odo 1108/2005
40. Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. srpna 2015, sp. zn. 14 Cmo 184/2014
41. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. září 2015, sp. zn. 29 Cdo 880/2015
42. Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 5. 2015, sp. zn. 14 Cmo 576/2014
43. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. července 2008, sp. zn. 29 Cdo 1262/2006.
44. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. listopadu 2010, sp. zn. 29 Cdo 3376/2009.

Právní předpisy

45. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013
46. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
47. Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů
48. Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, ve znění pozdějších předpisů
49. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů
50. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Shrnutí

Tato práce je zaměřena na jednatele společnosti s ručením omezeným.

V první kapitole se zaměřím zejména na právní úpravu, která se na jednatele vztahuje.

V druhé kapitole se pokusím uvést a zhodnotit, jaké předpoklady musí osoba jednatele splňovat tak, aby se výkonu funkce mohl ujmout a také v ní setrvat.

Ve třetí kapitole se budu zabývat postavením jednatele jakožto statutárního orgánu v rámci systému řízení SRO.

V poslední kapitole se pak chci zabývat některými povinnostmi, ke kterým je jednatel povinen jak ve vztahu ke společnosti, tak ve vztahu k jejím společníkům.

Summary

This thesis is focused on the executive of limited liability company.

First chapter is focused on statutory rules binding

Seznam klíčových slov

Jednatel, statutární orgán, obchodní korporace, společnost s ručením omezeným, občanský zákoník, zákon o obchodních korporacích, povinnosti jednatele, péče řádného hospodáře, pravidlo podnikatelského úsudku, střet zájmů

Keywords

Company executive, statutory body, business corporation, limited liability company, civil code, business corporations act, duties of executive, due managerial care business judgement rule, conflict of interests